

Nota van beantwoording vooroverleg-,
samenpraakreacties en ambtelijke
aanpassingen
voorontwerpbestemmingsplan Islamitisch
Cultureel Centrum

1. Inleiding

Op 14 december 2018 is het voorontwerpbestemmingsplan Islamitisch Cultureel Centrum (hierna: ICC) aan een aantal maatschappelijke partners en medeoverheden toegezonden in het kader van het vooroverleg. Aan hen is gevraagd om te reageren op deze versie van het bestemmingsplan. De ingediende reacties en de beantwoording daarvan zijn terug te vinden in hoofdstuk 2 van deze nota.

Op 4 december 2018 heeft het college van burgemeester en wethouders ingestemd met het voorontwerpbestemmingsplan ICC en besloten het voorontwerpbestemmingsplan met bijbehorende stukken gedurende een periode van 6 weken ter inzage te leggen voor samenspraakreacties.

Met ingang van 14 december 2018 kon iedereen gedurende een periode van 6 weken een samenspraakreactie indienen op het voorontwerpbestemmingsplan. Hiervan is op de gebruikelijke wijze kennis gegeven door een publicatie in het Gemeenteblad en het Streekblad van 13 december 2018. De ingediende samenspraakreacties en de beantwoording daarvan zijn terug te vinden in hoofdstuk 3 van deze nota.

In hoofdstuk 4 zijn de ambtelijke aanpassingen opgesomd die na de terinzagelegging van het voorontwerpbestemmingsplan zijn doorgevoerd.

Op 14 januari 2019 heeft de gemeenteraad aandachtspunten meegegeven in de vergadering van de Commissie Stad. Deze zijn in een separate memo weergegeven met daarbij een toelichting op hoe de aandachtspunten zijn meegenomen in het ontwerpbestemmingsplan.

In hoofdstuk 5 is samengevat een opsomming weergegeven van de aanpassingen ten opzichte van het voorontwerpbestemmingsplan. In deze opsomming zijn ook de aanpassingen naar aanleiding van de aandachtspunten van de gemeenteraad meegenomen.

2. Samenvatting en beantwoording vooroverlegreacties

Het bestemmingsplan is aan de volgende maatschappelijke partners en medeoverheden gestuurd met het verzoek te reageren in het kader van het vooroverleg.

- Provincie Zuid-Holland
- Gasunie
- Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
- Veiligheidsregio Haaglanden
- Monet
- Stedin
- TenneT

Indieners vooroverlegreactie:

De volgende partijen hebben gereageerd op het verzoek om een vooroverlegreactie in te dienen:

1. Provincie Zuid-Holland, d.d. 12 december 2018 (E-formulier) en 18 december 2018 (e-mail);
2. Gasunie transport services, d.d. 18 december 2018;
3. Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, d.d. 24 december 2018;
4. Tennet, d.d. 8 januari 2019;
5. Veiligheidsregio Haaglanden, d.d. 10 januari 2019.

	INHOUD VOOROVERLEGREACTIE	BEANTWOORDING
Reactie 1 Provincie Zuid-Holland		
1.1.	Het voorontwerpbestemmingsplan is via het E-formulier ingediend bij de provincie. Uit het ingevulde E-formulier is niet gebleken dat er strijdigheden zijn met het provinciaal beleid. Dat het plan passend is binnen het provinciaal beleid is vervolgens per e-mail bevestigd.	De reactie van de Provincie Zuid-Holland wordt voor kennisgeving aangenomen. De vooroverlegreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
Reactie 2 Gasunie		
2.1	Het plan is getoetst aan het huidige externe veiligheidsbeleid. Het plangebied ligt buiten de 1% letaliteitsgrens van de dichtstbij gelegen aardgastransportleiding. Daarmee staat vast dat deze leiding geen invloed heeft op de verdere planontwikkeling.	De reactie van de Gasunie wordt voor kennisgeving aangenomen. De vooroverlegreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Reactie 3 Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard		
3.1	Het plan heeft geen nadelige invloed op het watersysteem. Het Hoogheemraadschap heeft daarom geen bezwaar tegen de vaststelling van het plan.	Dit onderdeel van de reactie van het Hoogheemraadschap wordt voor kennisgeving aangenomen. Dit onderdeel van de vooroverlegreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.2	Aanvullend wordt opgemerkt dat voor het steiler optrekken van taluds geen watercompensatie meer geldt. De in het bestemmingsplan genoemde 15 m ² watercompensatie hoeft niet van de waterbalans Oosterheem te worden gehaald.	Dit onderdeel van de reactie van het Hoogheemraadschap wordt verwerkt in de Toelichting van het bestemmingsplan. Dit onderdeel van de vooroverlegreactie leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.3	Voor de aanleg van de parkeerplaatsen in halfverharding (de overloopparkerplaatsen) is compensatie van waterberging nodig. Deze bedraagt 8,25 m ² in plaats van de in het bestemmingsplan genoemde 9,5 m ² . De compensatie wordt uit de waterbalans Oosterheem gehaald. Dit moet worden aangevraagd in een watervergunning.	Dit onderdeel van de reactie van het Hoogheemraadschap wordt verwerkt in de Toelichting van het bestemmingsplan. In de tekst is verduidelijkt dat de compensatie alleen nodig is voor de overloopparkerplaatsen en niet voor de andere kavels in het plangebied. Verder zijn de oppervlaktes voor compensatie aangepast. Dit onderdeel van de vooroverlegreactie leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan.
Reactie 4 Tennet		
4.1	Binnen de grenzen van dit plan heeft TenneT geen bovengrondse of ondergrondse hoogspanningsverbindingen in beheer. Vanuit TenneT zijn dan ook geen opmerkingen op genoemd plan.	De reactie van de TenneT wordt voor kennisgeving aangenomen. De vooroverlegreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
Reactie 5 Veiligheidsregio Haaglanden		
5.1	In het kader van fysieke en externe veiligheid zijn het plangebied en de directe omgeving beschouwd op de aanwezigheid van risicobronnen met de opslag, het transport en het gebruik van gevaarlijke stoffen. Geconstateerd is dat het plangebied niet in het invloedsgebied ligt van transportroutes gevaarlijke stoffen, buisleidingen of objecten waarop het Besluit externe veiligheid inrichtingen van toepassing is.	Dit onderdeel van de reactie van de Veiligheidsregio Haaglanden wordt voor kennisgeving aangenomen. Dit onderdeel van de vooroverlegreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

	De uitvoering van dit bestemmingsplan leidt daarom niet tot een noemenswaardige toename of afname van bestaande risico's. De Veiligheidsregio Haaglanden heeft op basis hiervan besloten om in het kader van externe veiligheid geen specifieke adviezen uit te brengen met betrekking tot dit bestemmingsplan.	
5.2	In verband met de ruimtelijke inrichting van het plangebied is het voor de hulpdiensten van belang dat voor de bereikbaarheid en bestrijdbaarheid van incidenten, de toegankelijkheid, opstelplaatsen en bluswatervoorzieningen voor dit plangebied voldoende zijn. Voor wat betreft de bereikbaarheid en bestrijdbaarheid van incidenten zijn de toegankelijkheid en bluswatervoorziening(en) nu voldoende. Dit dient wel geborgd te worden voor de toekomst.	Het huidige voorontwerpbestemmingsplan omvat regels die zijn geschreven met het oog op een goede ruimtelijke ordening. De borging van de aanwezigheid en toegankelijkheid van brandblusvoorzieningen vallen daarbuiten. Dit geldt ook voor de bereikbaarheid van het pand door de brandweer. De borging van deze aspecten komt aan de orde bij de behandeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning. Binnen dat kader vindt een toets plaats aan de voorschriften van het Bouwbesluit 2012. De aanvrager moet dan kunnen aantonen dat daaraan wordt voldaan. Uit het positieve advies van de brandweer blijkt dat voor deze aspecten wordt voldaan. Dit onderdeel van de vooroverlegreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
5.3	Het is belangrijk dat in de verdere uitwerking van het plangebied, ook specifiek wordt gekeken naar de brandveiligheid. Hiervoor kunnen extra maatregelen benodigd zijn.	Zie hiervoor het antwoord op reactie 5.2. Dit onderdeel van de vooroverlegreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

3. Samenvatting en beantwoording samenspraakreacties

Indieners samenspraakreactie:

Er zijn zes samenspraakreacties ingediend op het voorontwerpbestemmingsplan ICC.

1. Samenspraakreactie 1, d.d. 15 januari 2019, geregistreerd op 17 januari 2019;
2. Samenspraakreactie 2, d.d. 16 januari 2019, geregistreerd op 18 januari 2019;
3. Samenspraakreactie 3, d.d. 23 januari 2019, geregistreerd op 24 januari 2019;
4. Samenspraakreactie 4, d.d. 23 januari 2019, geregistreerd op 25 januari 2019;
5. Samenspraakreactie 5, d.d. 23 januari 2019, geregistreerd op 28 januari 2019;
6. Samenspraakreactie 6, d.d. 24 januari 2019, geregistreerd op 25 januari 2019;
 Inspreker heeft verzocht om een termijn om de reactie aan te vullen. De aanvullingen op de samenspraakreactie zijn ontvangen en geregistreerd op 13 februari 2019.
7. Premature zienswijzen 2013. In 2013 is een zestal identieke bezwaarschriften ingediend. Deze bezwaarschriften zijn destijds aangemerkt als premature zienswijze. Dat betekent dat deze na de ontwerpfase worden betrokken als zienswijzen. Vooruitlopend daarop zijn deze alvast inhoudelijk beantwoord bij de binnengekomen samenspraakreacties.

	INHOUD SAMENSPPRAAKREACTIE	BEANTWOORDING
Reactie 1		
1.1	Inspreker maakt, voor zover mogelijk, bezwaar tegen de besluiten m.b.t. het voorontwerpbestemmingsplan ICC die het college op 4 december 2018 heeft genomen. Tevens geeft inspreker in het kader van de samenspraak zijn zienswijze.	In dit document wordt ingegaan op de samenspraakreactie van de inspreker. Het bezwaar tegen het besluit om samenspraak te verlenen wordt in een separaat traject afgehandeld. Dit bezwaar is voorgelegd aan de Commissie Bezwaarschriften van Zoetermeer. Het college zal na het advies een beslissing op dit bezwaar nemen. Het m.e.r.-beoordelingsbesluit is eveneens onderwerp van het bezwaar. Ook dit bezwaar is voorgelegd aan de Commissie Bezwaarschriften. Omdat inspreker niet belanghebbend is bij dit besluit, wordt de inhoud van dit onderdeel van het bezwaar tegen dit besluit ook als samenspraakreactie beschouwd. Hieronder wordt daarom inhoudelijk ingegaan op de bezwaargronden. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.2	Inspreker is het niet eens met het besluit dat geen milieueffectrapportage wordt gemaakt. Tevens dient de initiatiefnemer van een activiteit die m.e.r.-beoordelingsplichtig is dat voornemen schriftelijk, in de vorm van een aanmeldnotitie, te sturen naar het bevoegd gezag. Bevoegd gezag moet op basis van de informatie in de aanmeldnotitie bepalen of al dan niet een m.e.r.-procedure moet worden doorlopen. Daarbij moet worden aangesloten	Zoals onder reactie 1.3 is uiteengezet, is er geen aanleiding om een milieueffectrapportage voor deze locatie op te stellen. Het aanleveren van een aanmeldnotitie is in dit geval niet nodig. De gemeente is verantwoordelijk voor het planologisch geschikt maken van de locatie voor het ICC. De gemeente is daarom initiatiefnemer. Alleen als de initiatiefnemer een andere is dan het bevoegd gezag moet een aanmeldnotitie worden aangeleverd. Voor dit project fungeert de Toelichting van het bestemmingsplan als een

	bij de beoordelingscriteria van bijlage III bij de Europese m.e.r.-richtlijn. Inspreker vraagt om de aanmeldnotitie, die niet bij de stukken aanwezig was.	aanmeldnotitie. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.3	Bij de kenmerken van projecten moeten de navolgende zaken in het bijzonder in overweging worden genomen:	Een moskee is een type A inrichting en valt onder het Activiteitenbesluit. Dergelijke inrichtingen hebben zeer beperkte gevolgen voor het milieu en de directe omgeving. In paragraaf 5.8 van de Toelichting van het bestemmingsplan is onderbouwd dat het voorliggend initiatief geen significante nadelige gevolgen heeft voor het milieu. Daarom kan worden afgezien van het opstellen van een PlanMer. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.3 A	<i>Cumulatie met andere projecten</i> Inspreker is van mening dat onvoldoende rekening is gehouden met c.q. onderzoek is gedaan naar festiviteiten in het nabijgelegen Silverdome. Hier komen vaak duizenden bezoekers op af en dit duurt vaak weken/weekenden achter elkaar. Ook komt er een nieuwe woonwijk tussen de moskee en miss Etam. Dit gaat tot extra verkeer leiden, wat de luchtkwaliteit niet ten goede komt en gecombineerd wellicht boven de normen komt. Tevens begrijpt inspreker uit de stukken dat het industrieterrein getransformeerd gaat worden naar gemengd gebruik. Worden daar ook toekomstige andere projecten verwacht? Het effect van dit alles moet in samenhang worden beoordeeld en niet alleen voor ICC zelf. Wat gaat dit voor extra verkeersmaatregelen en mogelijkheid/wenselijkheid parkeren betekenen in de buurt, zoals op Parkeiland.	Het Silverdome betreft een bestaande situatie en wordt niet als project gezien. Overigens is de afstand tussen het Silverdome en de locatie van het ICC hemelsbreed gemeten ruim 300 meter en zijn beide gescheiden door hoofdinfrastructuur (de Australiëweg) en daardoor in verschillende gebieden gelegen. De voorziene ontwikkeling van de woonwijk Dwarstocht betreft maximaal 205 woningen. Dit aantal valt ruim onder de grens van 1.500 woningen en is daarmee aan te merken als een project dat Niet in Betekenende Mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Daarbij wordt opgemerkt dat zowel de locatie ICC als de locatie Dwarstocht op dit moment een bestemming als bedrijventerrein hebben. In de verkeersmodellen is rekening gehouden met de verkeersaantrekkende werking van dit bedrijventerrein. Het transformeren naar woningbouw en het ICC betekent dus niet dat per saldo de volledige hoeveelheid extra verkeer van beide ontwikkelingen wordt toegevoegd aan de verkeersmodellen. Op dit moment is geen sprake van concrete transformatieprojecten in de nabijheid waarmee rekening dient te worden gehouden. T.a.v. parkeren wordt geen effect verwacht voor Parkeiland, omdat in beide ontwikkelingen voldoende parkeergelegenheid wordt gerealiseerd. Overigens is Parkeiland op ruim 400 meter van zowel de voorgenomen locatie van het ICC als van Dwarstocht gelegen. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.3 B	<i>Gebruik natuurlijke hulpbronnen en productie afvalstoffen</i> Uit de stukken blijkt niet welke materialen de moskee gaat gebruiken, waar deze vandaan komen (en hoe ze worden afgevoerd, gerecycled).	Deze toets betreft het toepassen van natuurlijke hulpbronnen en de productie van afvalstoffen in het productieproces van bedrijven, niet bij de bouw van gebouwen. Het ICC is geen productiebedrijf zodat deze toets niet relevant is. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

1.3 C	<i>Verontreiniging, hinder en risico's voor de menselijke gezondheid</i> In het bezwaar van inspreker op het besluit 120397 d.d. 7 juni 2018 inzake de parkeervoorziening, komen vele bezwaren op dit vlak terug. Inspreker brengt alle argumenten/bezwaren die inzake voornoemd besluit zijn ingebracht integraal in.	De gemeente begrijpt uit deze reactie dat wordt bedoeld de argumenten en bezwaren die t.a.v. het onderdeel 'verontreiniging, hinder en risico's voor de menselijke gezondheid' zijn ingebracht tegen het genoemde besluit 120397 integraal in brengen. Het is de gemeente niet duidelijk welke argumenten en bezwaren daaronder bedoeld worden. Indien bedoeld wordt op bezwaren t.a.v. aantallen parkeerplaatsen, verkeer, geluid, luchtkwaliteit en groen dan zijn deze onderbouwd in de Toelichting van het bestemmingsplan. In deze nota is op een aantal onderdelen een aanvullende motivering gegeven op argumenten en bezwaren die inspreker eerder heeft ingediend. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.3 D	<i>Bevolkingsdichtheid</i> Bij gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid moet een m.e.r. in het bijzonder in overweging worden genomen. De gemeente kiest ervoor direct naast een woonwijk te laten bouwen en er zijn zorgen over de effecten daarvan. Het zou daarom goed zijn een formele m.e.r. uit te laten voeren.	In de vormvrije m.e.r.-beoordeling (paragraaf 5.8 van de Toelichting) is verwezen naar de diverse paragrafen waarin de effecten op de omliggende omgeving, waaronder de woonwijk, zijn beschreven. Uit de beschrijving blijkt niet dat er sprake is van negatieve effecten op de woonwijk. Overigens zijn religieuze gebouwen in de regel in of nabij woonwijken te vinden. Er is geen reden om voor de ontwikkeling van het ICC een m.e.r. op te stellen. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.3 E	<i>Normering en wijze van meten</i> Inspreker vraagt om onderzoek of de gehanteerde normen en wijze van meten de juiste zijn, met name op gebied van m.e.r. en parkeren. Zo lopen de termen gebedshuis en ICC door elkaar. Ook verschilt de beschrijving van het verzorgingsgebied: soms betreft dit met name bezoekers uit Oosterheem en een andere keer wordt gesproken over een gemeentelijke of regionale functie.	In de vormvrije m.e.r.-beoordeling (paragraaf 5.8 van de Toelichting) is expliciet verwezen naar de paragrafen waarin de milieueffecten die voor het ICC relevant zijn, zijn beschreven. Daarmee is aangetoond dat een milieueffectrapportage of een formele m.e.r.-beoordeling niet nodig is. In paragraaf 4.3 van de Toelichting zijn het verkeer en parkeren beschreven. De gebruikte normen en de wijze van meten zijn daarin toegelicht. In het bestemmingsplan (paragraaf 4.4) is verder toegelicht dat in het kader van de Ladder voor duurzame verstedelijking heel Zoetermeer als verzorgingsgebied wordt gezien, maar dat de moskee zich met name richt op de (noord)oostelijke wijken. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.3 F	<i>Publicatie</i> In de publicatie d.d. 13 december 2018 had volgens de artikel 7.17 lid 5 van de Wet milieubeheer het tijdstip en de uren waarop een exemplaar van de beslissing ter inzage ligt moeten worden vermeld.	Artikel 7.17 lid 5 van de Wet milieubeheer is niet van toepassing op een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Overigens is het exemplaar van de beslissing sinds 13 december 2018 gedurende 24 uur per dag op de site www.zoetermeer.nl/moskee te vinden, zoals ook in de publicatie staat vermeld. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

1.3 G	<i>NIBM-tool</i> Is de juiste (nieuwste) versie van de NIBM-rekentool gebruikt? Dat is de versie van 2016.	In het voorontwerpbestemmingsplan is de NIBM-tool 2017 gebruikt. De meest recente versie is de NIBM-tool 2019. Deze is per 28-03-2019 beschikbaar gesteld. Er is bij deze versie rekening gehouden met de meest actuele generieke invoergegevens (zoals emissiefactoren wegverkeer en grootschalige achtergrond concentraties) die het ministerie van Infrastructuur en Milieu op 15 maart 2019 heeft gepubliceerd. Ook bij de invoer van de gegevens in de NIBM-tool 2019 is de conclusie, dat de realisatie van het islamitisch cultureel centrum “niet in betekenende mate” bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Het aspect luchtkwaliteit staat de uitvoering van het bestemmingsplan niet in de weg. Het bestemmingsplan is bijgewerkt met de resultaten uit de NIBM-tool 2018. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.4	Inspreker is van mening dat bewoners van Parkeiland schade leiden door de bouw van het ICC, wat mogelijk niet alleen planschade betreft, maar ook schade op grond van (grond-)contractbreuk. Heeft de gemeente rekening gehouden met deze schade in haar grondexploitatie en kostenverhaal?	Er is naar verwachting geen sprake van planschade voor de bewoners van Parkeiland. Dit is onderbouwd in paragraaf 7.2 van de Toelichting. Eventuele schade op grond van (grond-)contractbreuk staat los van het traject van de komst van het ICC. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.5	Inspreker vraagt zich af of het onderhoud van de aan te leggen 35 parkeerplaatsen in het huidige groen qua onderhoud is meegenomen in de grondexploitatie en kostenverhaal.	De onderhoudskosten maken geen onderdeel uit van de grondexploitatie of het kostenverhaal. Het onderhoud wordt meegenomen in de reguliere gemeentelijke beheercyclus. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.6	Naar mening van de inspreker beslist de gemeente tot toepassing van de coördinatieregeling enkel en alleen om procedures die we in Nederland niet voor niets hebben, te omzeilen en de bouw te bespoedigen zonder dat daar goed naar gekeken en over geoordeeld kan worden. Inspreker is tegen het hanteren van de coördinatieregeling. Daarnaast vraagt inspreker om een afschrift van het verzoek van ICZ om de coördinatieregeling toe te passen.	De coördinatieregeling is een wettelijke regeling. Met deze regeling kunnen procedures gecombineerd worden doorlopen, wat leidt tot eenvoudigere, overzichtelijkere en snellere procedures. De inhoudelijke beoordeling van plannen en vergunningen en de eisen daaraan blijven dezelfde. De rechtsbescherming van belanghebbenden is dezelfde als bij gescheiden procedures. Het voordeel voor belanghebbenden is dat zij slechts eenmaal naar de rechter hoeven om de rechtmatigheid van een plan te laten toetsen. Een afschrift van het verzoek van ICZ om de coördinatieregeling toe te passen, wordt toegestuurd aan inspreker. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

1.7	Volgens inspreker zijn locaties beschikbaar in Zoetermeer waarvoor niet het bestemmingsplan hoeft te worden aangepast. De gemeente heeft minimaal een inspanningsplicht om dat eerst voor elkaar te proberen te krijgen.	In overleg met ICZ is deze locatie gekozen en de gemeenteraad heeft besloten daaraan medewerking te verlenen. In het bestemmingsplan is aangetoond dat de locatie Olof Palmelaan ruimtelijk aanvaardbaar is. Daarom is de vraag of er andere of betere locaties te bedenken zijn niet meer aan de orde. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.8	Zoals eerder aangegeven in de samenspraakreactie dient een m.e.r. wel te worden gedaan.	Hiervoor wordt verwezen naar het antwoord op reactie 1.2. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.9	Inspreker is het niet eens met de manier waarop aan samenspraak is gedaan voor dit project.	De reactie over het voeren van samenspraak is aangemerkt als bezwaar tegen het samenspraakbesluit en wordt als zodanig behandeld. Dit betekent dat het bezwaar voor advies is voorgelegd aan de Commissie Bezwaarschriften en dat het college daarna een beslissing op bezwaar zal nemen. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.10	Inspreker vraagt zich af of in het exploitatieplan rekening is gehouden met schadevergoedingen op grond van contractbreuk en of dat terecht is. Graag ontvangt inspreker inzicht over het ingewonnen advies en de uitkomsten hiervan. Waarom is de gemeente van mening dat er geen sprake van planschade is? Waarom geen openheid van zaken?	Ten aanzien van de vraag naar contractbreuk wordt verwezen naar het antwoord bij reactie 1.4. Ten aanzien van planschade is in paragraaf 7.2 van de Toelichting onderbouwd waarom er naar verwachting geen planschade optreedt. Het onderzoek naar planschaderisico is als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd. Daarmee is openheid van zaken gegeven. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.11	De informatielink naar de bronbestanden werkt niet. Inspreker ontvangt graag deze informatie alsnog, bijvoorbeeld via een werkende link.	De bronbestanden zijn ook bereikbaar via de volgende link: https://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roi/index/showManifest?organizationId=zoetermeer&striVersion=STRI2008 Op deze pagina zijn de bestanden te vinden onder dossier: NL.IMRO.0637.BP00046 Overigens heeft inspreker alle informatie m.b.t. het bestemmingsplan al voorhanden. De bronbestanden zijn enkel een technische versie van de bestemmingsplanbestanden. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.12	Inspreker ontvangt graag openheid en inzicht in de financiering van het ICC. Dit kan vertrouwen wekken bij de omwonenden.	De stichting ICZ heeft aangegeven dat zij de gemeente openheid wil geven van de stand van zaken omtrent de financiering en bouw van het ICC en de gemeente wil

	Verder is de bouwmarkt overspannen en de bouwkosten zijn hoger dan in 2014 begroot. Is de begroting van ICZ hierop aangepast?	ondersteunen in de eventuele informatiebehoefte. Op vrijwillige basis heeft ICZ reeds financiële gegevens ter beoordeling overgelegd. De begroting van ICZ is actueel. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.13	Inspreker maakt bezwaar tegen het feit dat geen exploitatieplan wordt gemaakt. Dit om ook potentiële tegenvallers te benoemen, dus niet te rooskleurig.	Het betreft een gemeentelijke gronduitgifte en daarom is voor dit project een grondexploitatie geopend. Dit betekent dat de kosten die verband houden met het wijzigen van het bestemmingsplan ten laste worden gebracht van de grondexploitatie. Het opstellen van een exploitatieplan is daarom niet aan de orde. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.14	Uit de toegezonden stukken blijkt niets over de duurzaamheid van het gebouw. Is het ICC bijv. wel van het gas af, wat is de EPC-waarde van het gebouw? Verder wordt veel groen opgeofferd en er wordt geen m.e.r. gemaakt. Daarnaast wordt geen fatsoenlijk openbaar vervoer gefaciliteerd; de dichtstbijzijnde Randstadrailhalte is op 1000 meter afstand, dus waarschijnlijk komen er meer bezoekers met de auto dan verwacht, waardoor de gehanteerde normen niet juist c.q. betrouwbaar zijn. Er komen volgens de beschrijving wel fietsenstallingen, maar deze zijn in de tekening niet te zien. Komen er ook oplaadpunten voor elektrisch vervoer en minder valideplaatsen en andere specifieke doelgroepen?	Op 5 maart 2018 heeft de Zoetermeerse gemeenteraad besloten dat nieuwbouw in Zoetermeer niet meer op het aardgas aangesloten wordt. In de fase van het ontwerpbestemmingsplan wordt ook de ontwerpomgevingsvergunning ter inzage gelegd. Hierin zal informatie te vinden zijn over de duurzaamheid van het gebouw. T.a.v. de opmerking over een m.e.r. wordt verwezen naar het antwoord op reactie 1.2. T.a.v. groen wordt opgemerkt dat voor de aanleg van de grasparkeerplaatsen groencompensatie plaatsvindt. Verder wordt t.o.v. het huidige bestemmingsplan een extra stuk grond ten noorden van het ICC voor groen bestemd. Voor het plan is reeds uitgegaan van een laag percentage OV-gebruik en relatief meer auto- en fietsgebruik. Om deze reden zijn dan ook de maximale parkeernormen gehanteerd. In de Toelichting van het bestemmingsplan is de gehanteerde verdeling over de verschillende vervoerwijzen terug te vinden. Fietsparkeerplaatsen komen op eigen terrein en zullen in de tekeningen bij de vergunning te zien zijn. Het is aan ICZ om oplaadpunten voor elektrisch vervoer op eigen terrein te realiseren; dit is momenteel niet het geval. Er is 1 mindervaliden-parkeerplaats voorzien op eigen terrein direct naast het gebouw. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

1.15 1.15 A	Verkeersmaatregelen Inspreker verwijst m.b.t. het onderdeel verkeersmaatregelen naar de ingediende argumenten in het bezwaar op besluit nr. 120397. Het parkeren is onvoldoende vormgegeven.	In de Toelichting van het bestemmingsplan en de beantwoording van de diverse samenspraakreacties, waaronder die van inspreker, is voldoende onderbouwd dat voor de onderdelen parkeren en vervoer sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Verder wordt verwezen naar de beantwoording bij reactie 1.15 B t/m E. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.15 B	In hoofdstuk 4.3.1 staat een parkeernorm van 0,1 tot 0,3 parkeerplaats per gebedsplaats. Is dit realistisch en hoe is dit onderbouwd? Is dit volgens de norm? Zo ja, welke norm en zo nee, waarom is hiervan afgeweken. De parkeerbehoefte is verder gebaseerd op aannames van bezoekersaantallen die ICZ zelf doet en de vraag is of dit geobjectiveerd is. Daarnaast is geen rekening gehouden met samenloop van omstandigheden (bijv. feest in Silverdome).	In de Toelichting is aangegeven dat de parkeernorm voor een religiegebouw 0,1 tot 0,3 parkeerplaats per gebedsplaats bedraagt. Dit is gebaseerd op landelijke kencijfers van het CROW. Aangezien de locatie minder goed bereikbaar is met OV is voor deze locatie uitgegaan van de maximale norm van 0,3 parkeerplaats per gebedsplaats. Daarbij wordt uitgegaan van een representatieve invulling van hetgeen ingevolge het plan maximaal mogelijk is. Het uitgangspunt daarbij is dat, zoals ICZ bij de vergunningaanvraag ook heeft aangegeven, de gebedsruimten en overige bijeenkomstruimtes niet gelijktijdig worden gebruikt. Als maximale invulling wordt uitgegaan van een gebruik van het gebouw voor maximaal 200 gebedsplaatsen. Gezien de oppervlakte van de twee gebedsruimten van in totaal 267 m² betekent dit een oppervlakte van ca. 1,35 m² per gebedsplaats. Deze oppervlakte per gebedsplaats is een acceptabel uitgangspunt gezien jurisprudentie over plannen voor islamitische religieuze gebouwen in andere gemeenten. Het aantal van maximaal 200 bezoekers is daarnaast ook vastgelegd in de gebruiksmelding brandveilig gebruik die is gedaan voor het ICC. Dat houdt in dat er op basis van de gebruiksmelding niet meer dan 200 personen tegelijkertijd aanwezig mogen zijn. Ook wordt een omgevingsvergunning voor maximaal 200 bezoekers verleend. Met de aanleg van 60 parkeerplaatsen in totaal (25 plaatsen op eigen terrein voor regulier gebruik en 35 overloopparkerplaatsen voor piekmomenten) worden er voldoende nieuwe parkeerplaatsen aangelegd voor de ontwikkeling van het ICC. Het Silverdome is op bijna een kilometer loopafstand van de ontwikkeling gelegen en beschikt over eigen parkeergelegenheid dichterbij, waardoor de parkeerplaatsen van het ICC naar verwachting niet gebruikt zullen worden. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

1.15 C	De gemiddelde bezettingsgraad van 2,5 tot 2,7 per auto lijkt inspreker erg hoog. Waarop is deze gebaseerd en waaruit blijkt deze norm onder deze specifieke bezoekers?	Deze bezettingsgraad van 2,5 tot 2,7 personen per auto is afgeleid uit de maximale parkeernorm van 0,3 per gebedsplaats van het CROW. Bezoek aan religieuze gebouwen vindt veelal in gezins- en groepsverband plaats waardoor de bezettingsgraad hoger is dan in regulier woon-werkverkeer. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.15 D	Volgens de berekening van de verkeersgeneratie (hoofdstuk 4.3.4 van de Toelichting) hoeft Parkeiland geen verkeersdruk te verwachten, omdat de verkeersintensiteit zich elders manifesteert. Dat lijkt onrealistisch, omdat veel bezoekers uit Oosterheem worden verwacht en de snelste weg zal voor velen over Parkeiland zijn. Graag ontvangt inspreker een afschrift van het onderzoek/model.	De verkeersgeneratie zal zich verdelen over het hoofdwegennet. Autogebruikers zullen van grotere afstanden komen. Bezoekers uit Oosterheem zullen veelal op de fiets komen is de verwachting aangezien zij dit momenteel ook reeds doen naar de locatie van de huidige vestiging in Oosterheem. Er wordt verwacht dat zich via het Parkeiland en de hier aanwezige erftoegangswegen geen grote verkeersstroom zullen voordoen van en naar de moskee. Het onderzoek is weergegeven in de Toelichting van het bestemmingsplan. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.15 E	In hoofdstuk 4.3.4 van de Toelichting wordt het vergelijk gemaakt met de vestiging van een bedrijf met een verkeersgeneratie van 71 mvt/etmaal. Deze vergelijking gaat mank, omdat werknemers, leveranciers en klanten veelal van buiten Zoetermeer komen en dus andere aanrijdroutes hebben dan bezoekers van het ICC. Inspreker ontvangt hierop graag een toelichting. Verder zullen klanten/leveranciers van het bedrijf bij het bedrijf parkeren, omdat voor hen de eis geldt van parkeren op eigen terrein. De conclusie van de gemeente dat de verkeersintensiteit gering zal zijn wordt op voorhand niet gedeeld.	De meeste bedrijven op bedrijventerreinen in Zoetermeer betrekken hun medewerkers voor een groot deel uit Zoetermeer zelf. Hierbij zal eveneens sprake zijn van veel fietsgebruik door lokale werknemers en zal het autoverkeer zich hoofdzakelijk via het hoofdwegennet afwikkelen gezien de grotere rijafstanden bij autogebruik. Voor bedrijven gelden dezelfde eisen qua parkeren op eigen terrein of daarbuiten als voor een religiegebouw. Wij zijn dan ook niet van mening dat hier geen vergelijking mee kan plaatsvinden en zien dat de 71 mvt/etmaal niet zullen worden gegenereerd bij bouw van het religiegebouw. Overigens zijn, ongeacht de vraag of de vergelijking terecht is, de 71 mvt/etmaal het uitgangspunt in het huidige verkeersmodel. De verkeersgeneratie van het ICC is vanwege de verdeling in meerdere richtingen gering in verhouding tot de reeds bestaande verkeersstromen op de omliggende wegen en de autonome groei van het wegverkeer de komende jaren. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.16 1.16 A	Naar mening van de inspreker wordt op geen enkele wijze toegelicht en is daarom onvoldoende vastgesteld dat sprake is van een regionale behoefte aan een ICC, noch wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van	Volgens de Ladder voor duurzame verstedelijking (artikel 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening) moet de behoefte aan een nieuwe stedelijke ontwikkeling worden beschreven in het bestemmingsplan dat die ontwikkeling mogelijk maakt. Er is geen reden om te beschrijven waarom andere locaties, met kenmerken zoals inspreker

	verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld of anderszins hiervoor geschikt kunnen worden gemaakt. Ook wordt op geen enkele wijze toegelicht of onderbouwd dat deze niet op een andere locatie beter kan worden geplaatst, door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins, waarbij geen bestemmingswijziging noodzakelijk is en de omgeving er daarom niet tegen kan zijn.	deze noemt, voorzien in die behoefte dan wel waarom moet worden onderbouwd dat de ontwikkeling niet op andere locaties wordt geplaatst. Er is namelijk sprake van een locatie binnen bestaand stedelijk gebied. De (lokale) behoefte en de ruimtelijke inpasbaarheid zijn in dit bestemmingsplan beschreven. In overleg met ICZ is deze locatie gekozen en de gemeenteraad heeft besloten daaraan medewerking te verlenen. In het bestemmingsplan is aangetoond dat de locatie Olof Palmelaan ruimtelijk aanvaardbaar is. Daarom is de vraag of er andere of betere locaties te bedenken zijn niet meer aan de orde. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.16 B	Tevens is de cijfermatige onderbouwing naar mening van inspreker onvoldoende. Het bestemmingsplan wordt gebaseerd op het businessplan dat is opgesteld door het ICZ zelf, wat inspreker bevreemdt. Dat businessplan handelt bijvoorbeeld over het beoogde gebruik van het ICC en het aantal bezoekers en deze informatie is derhalve zo cruciaal voor het wijzigen van het bestemmingsplan, dat inspreker hier graag inzicht in krijgt en dat zeker moet worden gesteld dat dit businessplan en de daarin aangehouden uitgangspunten kloppen. Heeft de gemeente het businessplan door een onafhankelijk deskundige laten controleren?	Het businessplan is door ICZ opgesteld, omdat zij een behoefte heeft aan een ruimte om bijeen te komen en uitgangspunten hebben voor hoe die ruimte eruit moet komen te zien. De ruimtelijk relevante uitgangspunten daarin, zoals het aantal bezoekers en het beoogde gebruik, zijn beoordeeld en afgewogen en vervolgens overgenomen als uitgangspunten in het bestemmingsplan. In diverse antwoorden in deze Nota zijn deze uitgangspunten nog verder toegelicht en onderbouwd. De gemeente heeft geen aanleiding om te twifelen aan de gehanteerde uitgangspunten. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.16 C	Hoe actueel zijn de cijfers die CBS aangeeft over inwoners met een islamitische achtergrond? Mag de overheid bijhouden wie wat gelooft en hoe zij dat geloof invullen? Inspreker is daarnaast niet eens met de berekening die is gemaakt over de behoefte op basis van de CBS-cijfers en is van mening dat op basis van deze cijfers overcapaciteit aan gebedsplaatsen ontstaat (ruimte voor 13.545 bezoeken, terwijl behoefte is aan 1.568 bezoeken).	De CBS-publicatie is van 2016, de peildatum is 2015. Dit zijn de meest actuele cijfers op gemeenteniveau. In 2018 zijn meer recente cijfers verschenen over het behoren tot een kerkelijke/levensbeschouwelijke gezindte en het bezoek van religieuze diensten: https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2018/43/meer-dan-de-helft-nederlanders-niet-religieus. Deze zijn echter niet op gemeenteniveau beschikbaar, zoals de cijfers uit 2016 en deze zijn minder gedetailleerd. De belangrijkste conclusies uit de meer recente cijfers zijn dat het aandeel van de Nederlandse bevolking dat de Islam als levensbeschouwelijke gezindte heeft 5% bedraagt, tegen 4,8% in 2015 en dat bij moslims geen sprake is van een afname van het aantal moskeebezoeken in vergelijking met de voorgaande jaren. In plaats van de cijfers in 2016, die vanaf 18 jarigen zijn uitgegaan, wordt nu vanaf 15 jaar gemeten. Uitgaande van 15-jarigen en ouder, gaat 42% van de moslims minimaal 1 keer per maand naar de moskee. In de cijfers van 2016 was dat ongeveer 39%, uitgaande van de bevolking van 18 jaar en ouder. De gemeente maakt gebruik van openbaar beschikbare data van het CBS.

		De verwachte behoefte van ICZ, op basis van zowel hun huidige ledenbestand (105 leden/huishoudens) als het huidige aantal bezoekers, is de reden om het ICC van dergelijke omvang planologisch mogelijk te maken. ICZ heeft het initiatief voor het ICC ontplooid en had dat niet gedaan als er geen behoefte aan was. De behoefte blijkt ook uit het feit dat zij nu op een tijdelijke locatie bijeenkomsten houden. De verwachting is dat het huidige ledenaantal van ICZ door een nieuw en modern ICC aan de Olof Palmelaan iets zal stijgen. De CBS-cijfers geven, aanvullend op deze verwachte behoefte, aan dat er voldoende potentie in Zoetermeer is voor het ICC met maximaal 200 bezoekers. Het grootste deel van de bezoekers die 1 of meer keer per week een islamitische dienst bezoekt, komt gelet op het huidige gebruik tijdens het vrijdagmiddaggebed (tussen ca. 1200-14.00u) en niet zoals inspreker suggereert gelijkelijk verspreid over de verschillende gebedsmomenten door de week heen. De meeste bezoekers aan het ICC worden verwacht tijdens de heilige maand Ramadan en tijdens islamitische feestdagen, met name het Suikerfeest en het Offerfeest. De capaciteit van het ICC is op deze piekmomenten afgestemd. De capaciteitsberekening van inspreker voor de overige islamitische centra in Zoetermeer geeft geen realistisch beeld van de capaciteit aan gebedsplaatsen. Als laatster gaat de berekening op basis van de CBS-cijfers uit van het in aantal potentiële bezoekers, ongeacht het aantal bezoeken dat zij afleggen. Inspreker vertaalt de percentages uit de CBS-gegevens naar een aantal bezoeken, wat niet correct is. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.16 D	Volgens paragraaf 4.3.4 komen er maximaal 20 OV-reizigers, 30 fietsers en 160 autobezoekers. Dat is 210 bezoekers terwijl er maar 200 plaatsen zijn en voor hen parkeerplaatsen. Er klopt iets niet aan de uitgangspunten.	De verwachte vervoerwijzeverdeling van maximaal 200 bezoekers ziet er als volgt uit: • 10 tot 20 openbaar vervoer reizigers; • 30 fietsende bezoekers; • 150 tot 160 autobezoekers (in maximaal 60 auto's met een gemiddelde bezettingsgraad van 2,5 tot 2,7 personen per auto). Uitleg: Bij 10 OV-reizigers komen er naar verwachting 160 met auto en 30 op fiets = 200. Bij 20 OV-reizigers komen er naar verwachting 150 met auto en 30 op fiets = 200. Gaan we van het gemiddelde uit dan komen er bij 15 OV-reizigers 155 met de auto en 30 op de fiets = 200 Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot

		aanpassing van het bestemmingsplan.
1.16 E	Het ICC richt zich primair op Zoetermeer, omdat de omvang en capaciteit dit bepalen. Richt ICC zich niet op de doelgroep buiten Zoetermeer en is dit vastgelegd en geborgd? Anders zal de capaciteit al snel onvoldoende blijken te zijn. Of, aangezien er een overcapaciteit is met de mogelijkheid voor 13.454 bezoeken dan zal ICC zich tot buiten de regio gaan richten om de capaciteit in te vullen. Wat zijn de gevolgen voor het bestemmingsplan van een meer regionale functie? Inspreker verzoekt om duidelijkheid over de uitgangspunten en toekomstige plannen.	ICZ is geen nieuwe organisatie, maar heeft op dit moment al haar basis in Oosterheem. Het is niet te verwachten dat er grote verschuivingen gaan optreden in bezoekersgedrag. Voor moslims in Buytenwegh of Rokkeveen is het niet logisch om een moskee te bezoeken in Oosterheem. Ook is het niet logisch dat er inwoners van Oosterheem naar Meerzicht gaan. Daarnaast is het niet te verwachten dat de nieuwe moskee een regionale aantrekkingskracht gaat hebben, daarvoor is de moskee te klein. Ook de gemeentes in de buurt van Zoetermeer hebben allemaal eigen moskeeën, waardoor regionaal geen verschuivingen in bezoekersaantallen worden verwacht. Het is niet nodig en mogelijk om te borgen dat de doelgroep alleen uit Zoetermeer kan komen, omdat het ICC primair een lokale functie zal hebben. Gezien de opgave en berekening, zoals verantwoord in het bestemmingsplan, is de verwachting dat de capaciteit toereikend zal zijn. Zoals hiervoor is beantwoord, wordt de berekening waaruit overcapaciteit zou blijken, niet gedeeld. De uitgangspunten en toekomstige plannen zijn opgenomen in het bestemmingsplan. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.16 F	De gemeente onderbouwt de functie van gebedshuis, maar niet die van een cultureel centrum. Er is voldoende ruimte in Zoetermeer voor trouwerijen, culturele projecten etc. Er lijkt geen noodzaak om hier het bestemmingsplan voor aan te passen.	De ontwikkeling betreft een combinatie van gebedshuis en cultureel centrum, geen zelfstandige culturele voorziening. De sociaal-culturele functie is voornamelijk gericht op de eigen gemeenschap en verweven met de religieuze functie. Het is daarom voor de hand liggend om deze activiteiten in het ICC plaats te laten vinden en hiervoor niet te verwijzen naar andere locaties. Om dit te verduidelijken wordt begripsbepaling 1.48 'maatschappelijke voorzieningen' zo aangepast dat duidelijk is dat de religieuze functie de hoofdfunctie is met daarbij behorend sociaal-culturele voorzieningen. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.17	De wijziging van het bestemmingsplan zet de deur open voor andere buurtvreemde activiteiten. Graag verneemt inspreker of dat is meegewogen in het gehele besluit, welke plannen dat zouden kunnen behelzen en wat daarvan de invloed is op de m.e.r., de verkeerssituatie etc. Indien niet dan wordt in overweging gegeven om dit alsnog integraal mee te wegen.	Inspreker geeft niet aan op welke buurtvreemde activiteiten hij doelt. De gemeente weet daarom niet welke activiteiten inspreker voor ogen heeft en kan de opmerking dan ook niet meewegen in het kader van het bestemmingsplan. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

1.18	De technische specificaties van het gebouw zijn nog niet bekend gemaakt, dus worden later gezien. Inspreker zal deze in ieder geval door een deskundige laten beoordelen of deze passen binnen het bestemmingsplan en de welstandseisen.	Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.19	Het aantal plaatsen binnen het ICC-gebouw is vastgesteld op 200. Betekent dit dat er (ook) buiten het ICC gebouw geen activiteiten worden ontplooid waardoor het aantal bezoekers hoger kan worden dan 200? En worden hiervoor ook geen vergunningen afgegeven of afwijkingen (oogluikend) toegestaan? Inspreker wil graag een bevestiging, omdat dit van direct invloed is op de omgeving. Tevens kan het ICC gebruikt worden voor sociale activiteiten, bijeenkomsten van diverse groepen (wat vrij wazig is), culturele uitwisselingsactiviteiten, rouwdiensten/uitvaarten. Hoe voorkomt de gemeente straks deze activiteiten waarbij meer dan 200 bezoekers langs komen? Ontstaat niet een soort evenementengebouw? Graag duidelijkheid wat er nu (voornemens is) vergund te worden en waar de grenzen komen. Het ICC bestuur geeft aan vrijwilligers te vragen om alles in goede banen te leiden maar dit is geen garantie waar de gemeente bij haar plannen vanuit mag gaan. Inspreker vraagt zich af of dit invloed heeft op economische uitvoerbaarheid van het plan. De gemeente geeft in haar plannen alleen aan hoe zij moet gaan handhaven qua prioriteiten. Handhaven op verkeerssituaties rondom de ICC zal waarschijnlijk laag op de agenda staan.	Het voorliggende voorontwerpbestemmingsplan stelt regels vast met het oog op een goede ruimtelijke ordening. Daarbij wordt aan de locatie een bepaalde bestemming gegeven. Deze bestemming beperkt de gebruiksmogelijkheden van het ICC. Zolang het ICC voldoet aan het toegestane gebruik, bestaat er voor de gemeente vanuit planologisch oogpunt geen reden om in te grijpen. Daarnaast bestaat er het belang van de handhaving van de openbare orde. Het kader wordt hiervoor geboden door de APV en de openbare ordebevoegdheden die de burgemeester aan de Gemeentewet ontleent. Dit maakt dus geen onderdeel uit van de planologische afweging die met het huidige voorontwerp thans voorligt. Wat het planologische belang betreft, merken wij nog op dat op grond van de thans voor handen zijnde gegevens wij geen aanwijzingen hebben die erop zouden kunnen wijzen dat de uitvoerbaarheid van het voorontwerp in het geding zou zijn. Voor wat betreft het aantal bezoekers en de mogelijke functies in het gebouw wordt verder verwezen naar respectievelijk het antwoord op 1.15 B en 1.16 F. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.20	De economische uitvoerbaarheid lijkt inspreker gezien het voorgaande punt in het geding: extra kosten van niet gebudgetteerd inzet verkeersregelaars, politie etc., evenals voor toekomstig onderhoud parkeerplaatsen, vergoeden schadeclaims op grond van contractbreuk (kavelaankoop), planschade, extra inzet ambtenaren voor het aanvragen vergunningen voor evenementen etc.	Zoals toegelicht in het bestemmingsplan is het bestemmingsplan economisch uitvoerbaar voor de gemeente. Voor zover al sprake zou zijn van de kosten die door inspreker worden genoemd, zijn deze niet relevant voor de grondexploitatie en daarmee de economische uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.21	ICC heeft nu blijkbaar vrijwillig afgezien van akoestische oproep tot gebed. Inspreker vindt	Het oproepen tot gebed kan niet worden gereguleerd in een bestemmingsplan of een vergunning. Volgens

	dat de gemeente moet vastleggen dat zij dat in de toekomst niet (oogluikend) gaat toestaan, bijvoorbeeld als er een ander moskeebestuur komt met andere wensen.	artikel 10 van de Wet openbare manifestaties zijn klockgelui ter gelegenheid van godsdienstige en levensbeschouwelijke plechtigheden en lijkplechtigheden, alsmede oproepen tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging, toegestaan. Stichting ICZ kiest ervoor om geen oproep tot gebed plaats te laten vinden. Dit is niet nodig met de moderne communicatiemiddelen, zoals de website en speciaal ontwikkelde apps. Bovendien zou de oproep tot gebed niet alle bezoekers van de moskee kunnen bereiken vanwege de woon/werkafstand van bezoekers t.o.v. de moskee. De oproep tot gebed via speakers zou dan ook weinig tot geen effect hebben. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.22	Wij gaan er vanuit dat het ICC als bestuur een Corporate governance heeft waarbinnen zij handelt, hoe zij staat tegen de Nederlandse samenleving en gebruiken in Nederland, wat wordt gepredikt en wie mogen er preken etc. Graag ontvangt inspreker deze en hij verneemt ook graag van de gemeente hoe zij gaat handhaven c.q. optreden indien in de toekomst het ICC hiervan gaat afwijken waarbij eventueel Nederlands recht wordt geschonden, wordt opgeroepen tot onverdraagzaamheid etc. Hoe borgen de gemeente en ICC dat dit niet gaat gebeuren?	Dit onderwerp is niet relevant in het kader van een goede ruimtelijke ordening en kan daarom niet bij het bestemmingsplan worden betrokken. Het Zoetermeerse college van B&W staat voor de vrijheid en veiligheid van alle Zoetermeerders. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.23	De maatschappelijke uitvoerbaarheid is in het geding. Vanaf het begin van de plannen (2014) is er direct expliciet bezwaar ingediend vanuit de omgeving. Er is geen support vanuit de omgeving waarneembaar voor de komst van het ICC. Dit omdat de gemeente de buurt niet heeft meegenomen in de beslissingen en er betere plaatsen voor een ICC zijn. Het ICC en de gemeente hebben alleen gezonden en zijn nooit echt in gesprek gegaan met wie dan ook in de omgeving. Tevens kan de bouw de uitbreiding van het Dierentehuis in de toekomst tegenhouden wat inspreker niet gewenst lijkt.	De gemeente hecht zeer aan zorgvuldige communicatie met de omgeving. Daarom heeft de gemeente direct belanghebbenden per brief geïnformeerd toen de locatie Olof Palmelaan als mogelijke locatie voor de moskee in beeld kwam. Zodra er nieuwe ontwikkelingen zijn, informeert de gemeente direct belanghebbenden opnieuw per brief. Andere belangstellenden kunnen de informatie op de website lezen. T.a.v. het ontwerp en de inpassing van het gebouw en het voorontwerpbestemmingsplan is de omgeving betrokken op het samenspraakniveau 'raadplegen'. Zoals in het bestemmingsplan is aangegeven levert de vestiging van een ICC naar verwachting geen beperking op voor het Dierentehuis of een eventuele uitbreiding daarvan. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.24	Het inrichtingsvoorstel groencompensatie is onduidelijk en biedt onvoldoende groencompensatie.	Het inrichtingsvoorstel in de tekst geeft nog geen inhoudelijke informatie over de aard en wijze van groencompensatie. In overleg met de stadsecoloog is een beplantingsplan opgesteld voor de groencompensatie in de berm van de Australieweg. Het

		beplantingsplan wordt toegevoegd aan het bestemmingsplan. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.25	Het bestemmingsplan geeft aan dat de parkeerbehoefte op eigen terrein moet plaatsvinden. Inspreker vindt dat de gemeente hiervan niet moet afwijken althans hier geen goede gronden voor aangeeft.	Het parkeerbeleid stelt dat in principe de parkeerbehoefte op eigen terrein moet worden opgevangen. Echter, bij veel bouwplannen lukt dit niet om planeconomische of ruimtelijke redenen en kan worden uitgeweken naar openbare of nieuw te realiseren parkeervoorzieningen in de omgeving. Van deze situatie is sprake aangezien het perceel te klein is voor realiseren van het maximaal aantal parkeerplaatsen welke alleen tijdens feestdagen nodig zullen zijn. In onderhavige situatie wordt de reguliere parkeerbehoefte wel opgevangen op eigen terrein. Op piekmomenten bij een maximale bezetting tot 200 personen kan worden uitgeweken naar de nieuw te realiseren (overloop)parkeerplaatsen. Deze parkeerplaatsen worden gerealiseerd om bij feestdagen alle parkeerders te kunnen opvangen zodat de parkeerdruk in de omgeving niet toeneemt. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de binnenplanse afwijkmogelijkheid die in het bestemmingsplan is opgenomen (artikel 7.2). Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.26	Hoe en op grond waarvan gaat de Stadsbouwmeester dit Jami-ontwerp beoordelen? Inspreker denkt dat hij hiertoe niet is opgeleid noch de relevante ervaring heeft.	Voor alle aanvragen voor het realiseren van vergunningsplichtige bouwwerken geldt dat deze door de Stadsbouwmeester beoordeeld worden of het bouwwerk voldoet aan "redelijke eisen van welstand". De toetsing gebeurt op basis van de Welstandsnota, waarin de toetsingscriteria zijn opgenomen. Aan de functie 'Stadsbouwmeester' zijn relevante eisen gesteld omtrent opleiding en ervaring, zodat deze adviseur in staat is om alle aanvragen op goede wijze te beoordelen. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
1.27	Inspreker staat open voor mediation indien en voor zover het over de inhoud gaat en er een echt gesprek kan plaatsvinden c.q. betrokkenheid bij de besluitvorming in het verschiet ligt.	Betrokkenheid bij de besluitvorming over het ICC is mogelijk door gebruik te maken van de door de gemeente georganiseerde/gefaciliteerde samenspraak, inspraak in de gemeenteraad en het indienen van zienswijzen en beroep. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Reactie 2		
2.1	Op het moment van kopen van de woning door inspreker was niets bekend over de komst van de moskee. Inspreker vreest dat de sfeer in de buurt er hard op achteruit gaat en dat hij hierdoor op onevenredige wijze in zijn woon- en leefgenot wordt aangetast. Tevens zal de prijs van zijn woning gaan dalen met de komst van het ICC.	De gemeente hecht zeer aan zorgvuldige communicatie met de omgeving. Daarom heeft de gemeente direct belanghebbenden per brief geïnformeerd toen de locatie Olof Palmelaan als mogelijke locatie voor de moskee in beeld kwam. De woningen die op dat moment (half mei 2013) al gerealiseerd waren in Oosterheem – waaronder ca. 40 woningen aan het Lauwersmeer – hebben via de koeriersdienst een brief van de gemeente ontvangen. De bouwbedrijven en ontwikkelende bedrijven in Oosterheem zijn rond dezelfde tijd zowel telefonisch als per brief verzocht om hun (potentiële) kopers (middels een standaardbrief opgesteld door de gemeente) te informeren. Inspreker geeft niet aan waarom hij vreest dat de sfeer in de buurt erop achteruit gaat. De gemeente neemt deze opmerking voor kennisgeving aan. Ten aanzien van de waardedaling van woningen (planschade) is in paragraaf 7.2 van de Toelichting onderbouwd waarom naar verwachting geen planschade optreedt. Het onderzoek naar planschaderisico is als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
2.2	Inspreker verwacht dat de komst van de moskee een dusdanig verkeersaantrekkende werking zal hebben waardoor er in verhouding tot de bestaande situatie veel meer aanloop en aanrijden zal zijn in de buurt. Ook verwacht inspreker meer parkeeroverlast te zullen ervaren. Tijdens piekmomenten is onvoldoende parkeerruimte op eigen terrein en moet binnen een straal van 300 meter worden geparkeerd. De woning van inspreker is op 250 meter gelegen.	Zoals in paragraaf 4.3.4 is toegelicht zal de verkeersgeneratie van het ICC gering zijn in verhouding tot de reeds bestaande verkeersstromen op de omliggende wegen en de autonome groei van het wegverkeer de komende jaren. Voor het reguliere gebruik van het ICC zijn voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein aanwezig. Bij meer dan de reguliere parkeerbehoefte kan gebruik worden gemaakt van de 35 (overloop)parkeerplaatsen die worden aangelegd aan de Olof Palmelaan ten zuiden van de Praxis. De 35 (overloop)parkeerplaatsen liggen in het verlengde van de rijroute naar de inrit van het eigen parkeerterrein van het ICC. Mocht het eigen terrein vol zijn dan kan men eenvoudig doorverwijzen en doorrijden naar de extra parkeergelegenheid. Er wordt dan ook geen toenemende parkeerdruk in de omgeving verwacht als gevolg van de realisatie van het ICC. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
2.3	Inspreker verwacht van zowel de moskee als het verkeer dat hiermee in verband staat aanzienlijke (geluids)overlast en indirecte hinder te gaan ervaren.	In het bestemmingsplan is ruimtelijk onderbouwd dat de locatie geschikt is voor het gebruik als een ICC. In deze onderbouwing is rekening gehouden met de aspecten geluid en indirecte hinder. Stichting ICZ heeft daarnaast aangegeven vrijwilligers in te zetten die tijdens piekmomenten aanwezig zijn in en rondom het gebouw

		om het verkeer en parkeerders te begeleiden en ervoor te zorgen dat eventuele geluidsoverlast wordt voorkomen. Dit gebeurt nu ook bij de locatie aan de Hodenpijlstraat. Hierover zijn ook afspraken gemaakt in de overeenkomst met ICZ. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
2.4	Verder vraagt inspreker zich af of vanuit de gemeente alternatieve locaties zijn onderzocht. Naar mening van inspreker zijn voldoende alternatieve locaties aanwezig binnen de gemeente.	In overleg met ICZ is deze locatie gekozen en de gemeenteraad heeft besloten daaraan medewerking te verlenen. In het bestemmingsplan is aangetoond dat de locatie Olof Palmelaan ruimtelijk aanvaardbaar is. Daarom is de vraag of er andere of betere locaties te bedenken zijn niet meer aan de orde. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
2.5	Op basis van voorgaande is inspreker van oordeel dat het woon- en leefklimaat door de moskee aanzienlijk en onevenredig wordt aangetast. Hij verzoekt het voorontwerpbestemmingsplan geen doorgang te laten vinden en de huidige bestemming in stand te houden.	De gemeente is het niet eens met de stelling dat het woon- en leefklimaat door de moskee aanzienlijk en onevenredig wordt aangetast. Hiervoor wordt verwezen naar de Toelichting van het bestemmingsplan en de beantwoording van de diverse samenspraakreacties. De gemeente ziet daarom geen reden om het bestemmingsplan geen doorgang te laten vinden. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
Reactie 3		
3.1	Behoeftteonderbouwing	
3.1 A	Inspreker is van mening dat sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Ten aanzien van de beschrijving van de behoefte is inspreker van mening dat deze niet zorgvuldig is. Er is sprake van slechts een zeer beperkt verzorgingsgebied (lokaal gericht). Dat roept de vraag op of de behoefte is aangetoond. Inspreker is van mening dat er geen behoefte is aan een nieuw ICC gezien de reeds aanwezige centra in de gemeente en omgeving.	De verwachte behoefte van ICZ, op basis van zowel hun huidige ledenbestand als het huidige aantal bezoekers, is de reden om een ICC van dergelijke omvang planologisch mogelijk te maken. ICZ heeft het initiatief voor het ICC ontplooid en had dat niet gedaan als er geen behoefte aan was. De behoefte blijkt ook uit het feit dat zij nu op een tijdelijke locatie bijeenkomsten houden. De CBS-cijfers geven, aanvullend op deze verwachte behoefte, aan dat er voldoende potentie in Zoetermeer is voor het ICC met maximaal 200 bezoekers. Verder wordt verwezen naar het antwoord op reactie 1.16. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

3.1 B	Daarnaast is voor de beoordeling van het verzorgingsgebied geen differentiatie aangebracht in geloofsstroming. Binnen de Islam zijn meerdere stromingen en voor de bepaling van de behoefte is hier niet naar gekeken.	De verwachte behoefte van ICZ, op basis van zowel hun huidige ledenbestand (105 leden/huishoudens) als het huidige aantal bezoekers, is de reden om het ICC van dergelijke omvang planologisch mogelijk te maken. De CBS-cijfers geven, aanvullend op deze verwachte behoefte, aan dat er voldoende potentie in Zoetermeer is voor het ICC met maximaal 200 bezoekers. Met deze behoefteonderbouwing is er geen reden om aanvullend nog een onderscheid in geloofsstromingen te maken. Verder wordt verwezen naar het antwoord op reactie 3.1 C. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.1 C	Ten derde is inspreker van mening dat de behoefte niet op zorgvuldige wijze is aangetoond middels cijfers van het CBS. Er wordt eerst betoogd dat de moskee een zeer lokale betekenis heeft. Vervolgens wordt een motivering gegeven die een relatie heeft met de gehele Islamitische gemeenschap binnen Zoetermeer (zonder differentiatie naar stroming binnen de Islam). Inspreker is van mening dat deze motivatie in strijd is met de gestelde zeer lokale functie. Verder is in de berekeningen geen rekening gehouden met centra elders in Zoetermeer.	Een lokale functie betekent dat deze bedoeld is voor de stad, in tegenstelling tot een bovenlokale functie, die ook gericht is op een gebied buiten de stad. Het verzorgingsgebied van het ICC is lokaal, dus daarom is gebruik gemaakt van de cijfers voor Zoetermeer. Naar verwachting zal het ICC met name het (noord)oostelijk deel van Zoetermeer bedienen. Daarom zijn in de cijfermatige onderbouwing ook de andere aanwezige islamitische centra in Zoetermeer meegenomen en is onderbouwd dat voldoende behoefte is aan een ICC met 200 gebedsplaatsen aan de (noord)oostkant van Zoetermeer. Er is geen cijfermatig inzicht op buurtniveau gegeven, omdat op dat niveau geen cijfers beschikbaar zijn over de betrokkenheid bij een geloofsstroming. De cijfers van het CBS zijn daarnaast aanvullend op de verwachte behoefte van ICZ zelf (zie ook de beantwoording bij reactie 1.16) Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.1 D	Bij de behoeftebeoordeling is ten onrechte geen rekening gehouden dat de toegevoegde maatschappelijke bestemming meerdere functies mogelijk maakt. De beschrijving van de bestemming, artikel 1.48 van de planregels, staat meer functies toe dan alleen een gebedshuis. Een theater of andere vereniging kan worden gerealiseerd met ondergeschikte horeca of detailhandel. In de stukken is niet onderbouwd wat de behoefte is aan een dergelijke voorziening.	De ontwikkeling betreft een combinatie van gebedshuis en cultureel centrum, geen zelfstandige culturele voorziening. De sociaal-culturele functie is voornamelijk gericht op de eigen gemeenschap en verweven met de religieuze functie. Het is daarom voor de hand liggend om deze activiteiten in het ICC plaats te laten vinden en hiervoor niet te verwijzen naar andere locaties. Om dit te verduidelijken wordt begripsbepaling 1.48 'maatschappelijke voorzieningen' zo aangepast dat duidelijk is dat de religieuze functie de hoofdfunctie is met daarbij behorend sociaal-culturele voorzieningen. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan.

3.2 3.2 A	Beleid Uit de kaart van de provinciale Verordening Ruimte 2014 blijkt dat ter plaatse de kaart 'kantoren' aan de orde is. In de Toelichting is uitgegaan van de kaart 'bedrijven'. Op dit onderdeel is de Toelichting onjuist. In de Verordening Ruimte is bepaald (artikel 2.1.2) dat een bestemmingsplan binnen deze aanduiding kantoren mogelijk maakt. Thans wordt een maatschappelijke bestemming toegevoegd. Dit is niet conform artikel 2.1.2 van de Verordening Ruimte. Evenmin wordt voldaan aan de afwijkingsregels uit artikel 3.3 van de regels uit de Verordening Ruimte.	In de Toelichting van het bestemmingsplan wordt de kaart behorend bij artikel 2.1.3 van de Verordening Ruimte genoemd. Bedoeld is kaart 3 'Strategie voor bedrijventerreinen' bij het Programma Ruimte. Overigens blijkt dat de locatie voor het ICC buiten de begrenzing van de bedrijventerreinen op deze kaart valt. Dit wordt gecorrigeerd in paragraaf 2.2.2 van de Toelichting. Omdat de locatie de bestemming Bedrijventerrein heeft en functioneel onderdeel uitmaakt van het bedrijventerrein Oosterhage is in het bestemmingsplan wel gemotiveerd waarom wordt voldaan aan artikel 2.1.3 van de Verordening Ruimte. De mogelijkheid voor andere functies op bedrijventerreinen die in artikel 2.1.3 wordt gegeven, is ter verduidelijking uitgebreider beschreven in paragraaf 2.2.2 van de Toelichting van het bestemmingsplan. De kaart 'kantoren' is niet van toepassing, omdat de locatie niet is gelegen in een gebied dat op deze kaart is aangeduid. Artikel 2.1.2 van de Verordening Ruimte is daarom ook niet van toepassing. De afwijkingsregels uit artikel 3.3 zijn eveneens niet van toepassing, omdat de ontwikkeling mogelijk is binnen de regels uit artikel 2.1.3. Inmiddels is op 1 april 2019 de Omgevingsverordening van de Provincie Zuid-Holland in werking getreden als vervanging van de Verordening Ruimte. De teksten in het bestemmingsplan zijn hierop aangepast. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt tot aanpassing van de Toelichting van het bestemmingsplan.
3.2 B	Uit de Toelichting volgt niet dat is getoetst aan de huidige nog geldende structuurvisie. Er wordt slechts verwezen naar een verkenningennota. Dit kan niet als beleid worden gekwalificeerd. Verder is niet ingegaan op de Stadsvisie 2030 (voor zover bekend nog geldend).	Zoetermeer beschikt niet over een structuurvisie. De Verkenningennota is vastgesteld beleid. Deze is door de gemeenteraad op 12 september 2011 vastgesteld. De Stadsvisie 2030 doet geen uitspraken op het concrete niveau waarop deze ontwikkeling speelt. De ontwikkeling is ook niet in strijd met de opgaven en ambities zoals die in de Stadsvisie zijn genoemd. Voor de volledigheid is deze toelichting over de Stadsvisie 2030 toegevoegd aan de beleidsomschrijving in de Toelichting van het bestemmingsplan. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt tot aanpassing van de Toelichting van het bestemmingsplan.

3.3 3.3 A	Parkeren In de planregels wordt ervan uitgegaan dat, in geval de gebedsruimte wordt gebruikt, de andere functies niet worden gebruikt. Het is op grond van de planregels niet uitgesloten dat de verschillende ruimtes gelijktijdig worden gebruikt. Inspreker is daarom van mening dat de parkeerbehoefte hoger zal zijn dan de 60 p.p. waarmee thans is gerekend.	Voor deze ontwikkeling is een omgevingsvergunning aangevraagd waarin in de aanvraag is aangegeven dat gelijktijdig gebruik van de gebedsruimten en overige ruimten (lokalen, activiteitenruimten, bibliotheek, kantoor, kantine) niet plaatsvindt. Dit is daarnaast een gebruikelijke aanname in parkeerberekeningen voor islamitische religieuze gebouwen. Het maximum aantal van 200 bezoekers is ook vastgelegd in de gebruiksvergunning die wordt verleend voor het ICC. Zie verder ook de beantwoording bij vraag 1.15 B. Hiermee is voldoende onderbouwd dat de parkeerbehoefte niet hoger dan 60 parkeerplaatsen zal zijn. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.3 B	Daarnaast blijkt dat niet kan worden voorzien in voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein. Bijna de helft van de parkeerbehoefte kan niet worden voorzien op eigen terrein. In de berekening wordt enkel gekeken naar de maximale invulling. Het is echter ook relevant om te bezien wat het aantal bezoekers op een 'gewone' dag zal zijn. Als het aantal parkeerplekken dat wordt gerealiseerd ook al te weinig is voor een normale dag, betekent dat voor omwonenden dat zij dagelijks worden geconfronteerd met auto's die een parkeerplek zoeken.	In paragraaf 4.3 van de Toelichting van het bestemmingsplan is de parkeeronderbouw uitgewerkt. Voor het reguliere gebruik van het ICC zijn voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein aanwezig. Bij meer dan de reguliere parkeerbehoefte kan gebruik worden gemaakt van de 35 (overloop)parkeerplaatsen die worden aangelegd aan de Olof Palmelaan ten zuiden van de Praxis. De 35 (overloop)parkeerplaatsen liggen in het verlengde van de rijroute naar de inrit van het eigen parkeerterrein van het ICC. Mocht het eigen terrein vol zijn dan kan men eenvoudig doorverwijzen en doorrijden naar de extra parkeergelegenheid. Er wordt dan ook geen toenemende parkeerdruk in de omgeving verwacht als gevolg van de realisatie van het ICC. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.3 C	De vraag is van wie het terrein met de 35 overloopparkeerplekken is (beschikbaar voor het Centrum?) en of deze voorziening wel moet worden gerealiseerd bij de vergunningaanvraag. Er wordt namelijk overwogen dat onvoldoende parkeergelegenheid op eigen terrein is en dat dus wordt afgeweken van het beleid. Dit impliceert dat maar 25 parkeerplekken moeten worden gerealiseerd. Artikel 7.2 geeft de mogelijkheid om af te wijken van het vereiste aantal parkeerplekken op eigen terrein. Op basis van de planregel zou dit betekenen dat het college de mogelijkheid heeft om vergunning te verlenen op basis van 25 parkeerplekken nu in de Toelichting reeds is overwogen dat niet kan worden voldaan aan het beleid.	De 35 parkeerplaatsen zijn voor openbaar gebruik en bevinden zich op gemeenteground. Deze parkeerplaatsen zullen naast de 25 parkeerplaatsen voor regulier gebruik op eigen terrein zorgen voor het voldoen aan de parkeereis voor het verlenen van een vergunning. Hiermee wordt voldaan aan het gemeentelijk beleid. Zie verder ook de beantwoording bij reactie 1.25. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

3.4	In de Toelichting is verwezen naar natuuronderzoeken uit 2010 en 2014. Deze zijn onvoldoende actueel. Daarnaast blijkt uit de planregels niet dat rekening is gehouden met de in de onderzoeken gedane aanbevelingen t.a.v. de aantasting van de leefomgeving van de vleermuis.	In de Toelichting is, behalve naar de natuuronderzoeken uit 2010 en 2014, ook verwezen naar de actualisatie van deze onderzoeken die in 2017 is uitgevoerd. Uit deze actualisatie blijkt dat t.a.v. vleermuizen geen verdere acties of bepalingen in de planregels nodig zijn. Het ecologisch onderzoek is in mei 2019 nogmaals geactualiseerd. Daarbij zijn ook de percelen voor de parkeerplaatsen betrokken. Ook uit deze actualisatie blijkt niet dat er vanuit de natuuronderzoeken belemmeringen zijn voor de beoogde bestemmingen. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.5	Het is onduidelijk of er voldoende gelden zijn vrijgemaakt voor de realisering van dit plan. Inspreker vreest dat er leegstand ontstaat. Gevraagd wordt alsnog onderzoek te doen naar de financiële haalbaarheid.	Het betreft een particulier initiatief, voor rekening en risico van ICZ. ICZ heeft een businesscase voor het plan opgesteld. Er is geen aanleiding om te twifelen aan de inhoud en haalbaarheid hiervan. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.6	Inspreker vreest voor een toename van radicalisering in de wijk en voor onveiligheid.	Dit onderwerp is niet relevant in het kader van een goede ruimtelijke ordening en kan daarom niet bij het bestemmingsplan worden betrokken. Het Zoetermeerse college van B&W staat voor de vrijheid en veiligheid van alle Zoetermeerders. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.7	Het nadeel van planschade hoort zo klein mogelijk te blijven. Een goede ruimtelijke ordening vraagt dat het nadeel voor omwonenden waar mogelijk wordt beperkt. Een reden te meer om te zoeken naar andere locaties, waar geen of minder planschade wordt verwacht.	Ten aanzien van planschade is in paragraaf 7.2 van de Toelichting onderbouwd waarom naar verwachting geen planschade optreedt. Het onderzoek naar planschaderisico is als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.8	De gemeente moet volgens de wet een goede ruimtelijke ordening nastreven. Inspreker is van mening dat er betere locaties voor een moskee te bedenken zijn dan op een bedrijventerrein.	In overleg met ICZ is deze locatie gekozen en de gemeenteraad heeft besloten daaraan medewerking te verlenen. In het bestemmingsplan is aangetoond dat de locatie Olof Palmelaan ruimtelijk aanvaardbaar is. Daarom is de vraag of er andere of betere locaties te bedenken zijn niet meer aan de orde. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
3.9	Inspreker verzoekt het voorontwerpbestemmingsplan niet in procedure te nemen en anders rekening te houden met zijn bezwaren.	De gemeente is, onder verwijzing naar de beantwoording op de bezwaren van inspreker, van mening dat er geen reden is om het voorontwerpbestemmingsplan niet verder in procedure te nemen.

		Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
Reactie 4		
4.1	Het plaatsen van een moskee / cultureel centrum op korte afstand van een woonwijk is niet wenselijk volgens inspreker.	Inspreker geeft niet aan waarom hij vindt dat een moskee / cultureel centrum op korte afstand van een woonwijk niet wenselijk is. Er zijn tal van voorbeelden van religieuze en/of culturele centra te midden of op korte afstand van woonwijken. In het bestemmingsplan is onderbouwd dat het ICC ruimtelijk inpasbaar is op de voorgenomen locatie aan de Olof Palmelaan. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
4.2	De extra voorziening voor parkeergelegenheid ligt niet op de weg naar het cultureel centrum. De eerste mogelijkheid om te parkeren is in de woonwijk. Hoe wordt dit tegengegaan? Het is onmogelijk om iedere dag 1 persoon de bezoekers te laten begeleiden. Wie is hier dan eventueel verantwoordelijk voor?	De 35 (overloop)parkeerplaatsen liggen in het verlengde van de rijroute naar de inrit van het eigen parkeerterrein van het ICC. Mocht het eigen terrein vol zijn dan kan men eenvoudig doorverwijzen en doorrijden naar de extra parkeergelegenheid. De verwachting is dat alleen tijdens feestdagen het eigen parkeerterrein niet toereikend zal zijn en men dient door te rijden naar de overloopparkerplaatsen verderop. Stichting ICZ heeft aangegeven vrijwilligers in te zetten die tijdens piekmomenten aanwezig zijn in en rondom het gebouw om het verkeer en parkeerders te begeleiden. Dit gebeurt nu ook bij de locatie aan de Hodenpijlstraat. Hierover zijn ook afspraken gemaakt in de overeenkomst met ICZ. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
4.3	Vooralsnog is het niet toegestaan een (versterkte) oproep tot gebed te doen. Welke reglementen heeft de gemeente hiervoor opgesteld? In hoeverre kan oproep tot gebed over enkele jaren wel plaatsvinden? Of wat is de sanctie als er toch een minaret of iets dergelijks wordt toegepast?	Het oproepen tot gebed kan niet worden gereguleerd in een bestemmingsplan of een vergunning. Volgens artikel 10 van de Wet openbare manifestaties zijn klockgelui ter gelegenheid van godsdienstige en levensbeschouwelijke plechtigheden en lijkplechtigheden, alsmede oproepen tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging, toegestaan. De gemeente heeft hiervoor geen reglementen opgesteld. Stichting ICZ kiest ervoor om geen oproep tot gebed plaats te laten vinden. Dit is niet nodig met de moderne communicatiemiddelen, zoals de website en speciaal ontwikkelde apps. Bovendien zou de oproep tot gebed niet alle bezoekers van de moskee kunnen bereiken vanwege de woon/werkafstand van bezoekers t.o.v. de moskee. De oproep tot gebed via speakers zou dan ook weinig tot geen effect hebben. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

4.4	Het ICC komt op een locatie waar na 9 uur 's avonds geen bedrijvigheid meer plaatsvindt. Het ICC is echter 24 uur open/ter beschikking. Met een bezoekersaantal geeft dit redelijk rumoer op tijdstippen waarop men in een woonwijk niet zit te wachten. Denk aan feestdagen/Ramadan/vieringen etc. die afhankelijk zijn van zon- en maanstand en de hele nacht door kunnen gaan. Welke reglementen heeft de gemeente hiervoor opgesteld?	In het bestemmingsplan is ruimtelijk onderbouwd dat de locatie geschikt is voor het gebruik als een ICC. In deze onderbouwing is rekening gehouden met de aspecten geluid en indirecte hinder. Stichting ICZ heeft daarnaast aangegeven vrijwilligers in te zetten die tijdens piekmomenten aanwezig zijn in en rondom het gebouw om het verkeer en parkeerders te begeleiden en ervoor te zorgen dat eventuele geluidsoverlast wordt voorkomen. Dit gebeurt nu ook bij de locatie aan de Hodenpijlstraat. Hierover zijn ook afspraken gemaakt in de overeenkomst met ICZ. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
4.5	Cultureel centrum / moskee is een breed begrip. Welke zaken zijn wel toegestaan en welke niet? Mag hier maandelijks/wekelijks een feest gehouden worden, bruiloften, bijeenkomsten en eventueel gebed voor overledenen? Met mogelijk meer dan 200 bezoekers? Welke regels zijn er opgesteld wat wel en niet is toegestaan?	De ontwikkeling betreft een combinatie van gebedshuis en cultureel centrum, geen zelfstandige culturele voorziening. De sociaal-culturele functie is voornamelijk gericht op de eigen gemeenschap en verweven met de religieuze functie. Om dit te verduidelijken wordt begripsbepaling 1.48 'maatschappelijke voorzieningen' zo aangepast dat duidelijk is dat de religieuze functie de hoofdfunctie is met daarbij behorend sociaal-culturele voorzieningen. Voor het aantal bezoekers wordt verwezen naar het antwoord op reactie 1.15B. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan.
4.6	Inspreker staat achter de zienswijze van bewoners die gezamenlijk bezwaar indienen.	Dit onderdeel van de samenspraakreactie is voor kennisgeving aangenomen en leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
Reactie 5		
5.1	Het plan lijkt bestemd als zichtlocatie. Maar dat is het niet en ligt dicht bij de bestaande rotonde. Uitgangspunt moet zijn dat bestaande bebouwing en functies gehandhaafd blijven. En verder geen bebouwing of verandering van bestemming die nadelig is voor het woon- en leefklimaat binnen korte afstand toe te laten.	De bebouwingsmogelijkheden zijn niet gewijzigd ten opzichte van het nu geldende bestemmingsplan voor deze locatie, zie ook het antwoord op reactie 5.2. In het bestemmingsplan is toegelicht en onderbouwd dat de realisatie van een ICC ruimtelijk inpasbaar is en dat sprake blijft van een goed woon- en leefklimaat in de omgeving van de locatie. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
5.2	De hoogte van de bouwplannen die initiatiefnemer heeft voorgelegd, steekt boven de woningen in de gehele omgeving uit. Dat is niet passend in de wijk. Tevens wordt de privacy geschonden door inkijk in de bestaande woningen. Ook zal mogelijk de bezonning van de woning van inspreker worden benadeeld. De moderne vormgeving van het gebouw naast bestaande lage	In het vigerende bestemmingsplan Oosterhage - Businesspark Oosterheem is de maximale bouwhoogte van gebouwen gesteld op 25 m. In het voorontwerp bestemmingplan is deze maximale bouwhoogte overgenomen. De hoogte van het bouwplan dat de initiatiefnemer voorlegt is 19 meter en dus een stuk lager dan de maximaal toelaatbare bouwhoogte. De afstand van het te realiseren gebouw tot de dichtst

	blokken-gebouwen en lage woningen is stedenbouwkundig niet passend.	bijgelegen woning bedraagt meer dan 90 meter. Gezien de hoogte van het bouwplan in relatie tot deze afstand zullen geen (onacceptabele) effecten van het bouwplan op de dichtst bijgelegen woning en andere woningen optreden op het gebied van privacy, uitzichtbelemmering of beschaduwing. Het ICC is gesitueerd op een bedrijventerrein en het is ruimtelijk dan ook gerelateerd aan dat bedrijventerrein en niet aan de meer dan 90 m verderop gelegen woonwijk met rijenwoningen. De op het bedrijventerrein gevestigde bedrijven zijn alle verschillend van afmeting (lengte, breedte en hoogte), van schaal en van vormgeving/architectuur. Het ICC is passend binnen de grote verscheidenheid aan afmeting, schaal van de nabijgelegen bedrijfsbebouwing. Het architectonisch ontwerp van het ICC is ter beoordeling van de stadsbouwmeester. Dat het ICC hoger is dan de gebouwen in de directe omgeving is ruimtelijk geen enkel bezwaar. Het gebouw vormt op deze wijze een markant stedenbouwkundig accent aan de rotonde van de Olof Palmelaan. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
5.3	De twee in- en uitritten, waarvan 1 direct na de rotonde leveren bij grote bijeenkomsten en slecht weer een groot nadeel op voor het woon- en leefklimaat, temeer omdat uitlaatgassen van de auto's zullen blijven hangen en in de tuin van inspreker terecht zullen komen.	In paragraaf 5.2.2 van de Toelichting bij het bestemmingsplan is toegelicht wat het effect is van de komst van het ICC voor de luchtkwaliteit. Bij de berekening hiervoor is uitgegaan van een maximale bezetting. Geconcludeerd wordt dat geen overschrijding optreedt van de normen die voor luchtkwaliteit gelden. De capaciteit van de rotonde is voldoende voor de verkeersafwikkeling. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
5.4	In de Toelichting is een verwachte vervoerwijzeverdeling opgenomen. In het worst case scenario zullen alle 200 bezoekers met de auto komen. Bij 2,7 personen per auto zijn dan 74 parkeerplaatsen nodig. Hoe gaat de gemeente dat handhaven?	De vervoerwijzeverdeling is reeds laag ingeschat voor OV en fietsgebruik en er is rekening gehouden met de maximale parkeernorm. Uit kencijfers van vergelijkbare voorzieningen blijkt dat 0,3 parkeerplaatsen per gebedsplaats voldoende is en veel bezoekers per fiets en voor een deel met het OV komen. De gemeente wil gebruik van fiets en OV ook stimuleren door niet meer dan het benodigd aantal parkeerplaatsen aan te leggen. De gemeente is voornemens om een parkeerverbod langs de rijbaan van de weg in te stellen en Handhaving zal toezien op foutparkeren. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
5.5	Het maximaal aantal bezoekers moet worden opgenomen in de regels.	Verwezen wordt naar het antwoord op reactie 1.15 B.

5.6	In de regels dient te worden opgenomen dat geen (versterkte) oproep tot gebed mag plaatsvinden.	Verwezen wordt naar het antwoord op reactie 1.21.
5.7	Waarom komt het ICC niet achter de Mc Donalds of ernaast? Deze plek stuit op minder bezwaren dan de aangewezen plek. Er is veel meer ruimte en er kan goed worden geparkeerd. De aangewezen plek is nogal gekunsteld, mede vanwege de noodzakelijke aanleg van parkeerplaatsen. Daarnaast is het een zichtlocatie. Naast de Mc Donalds is geen overlast van de brandweer. Bij de Mc Donalds is ook 's avonds bezoek, net als bij ICC. Dat heft elkaar op.	In overleg met ICZ is deze locatie gekozen en de gemeenteraad heeft besloten daaraan medewerking te verlenen. In het bestemmingsplan is aangetoond dat de locatie Olof Palmelaan ruimtelijk aanvaardbaar is. Daarom is de vraag of er andere of betere locaties te bedenken zijn niet meer aan de orde. Overigens heeft de gemeente een andere visie op de locatie achter de Mc Donalds en de moskee is niet passend daarin. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
5.8	Het verzoek is om het bestemmingsplan niet in deze vorm of met deze regels vast te stellen.	De gemeente ziet naar aanleiding van de samenspraakreactie geen reden om het bestemmingsplan niet of met grootschalige wijzigingen verder in procedure te brengen. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Reactie 6 (namens 8 personen/huishoudens)

6.1	In het voorontwerpbestemmingsplan hebben twee percelen de bestemming 'Bedrijventerrein' gekregen. In het vigerende bestemmingsplan geldt voor de bestemming 'Bedrijventerrein' dat parkeren uitsluitend op eigen terrein is toegestaan. In het voorontwerpbestemmingsplan is deze eis t.a.v. de bestemming 'Bedrijventerrein' vervallen. Hierdoor ontstaat een onderscheid tussen verschillende bedrijfsbestemmingen en worden bedrijven die zich op deze locatie vestigen beoordeeld ten opzichte van andere bedrijven. Dat is in strijd met de rechtszekerheid.	Ook in het voorontwerpbestemmingsplan is bepaald dat het parkeren op eigen terrein dient plaats te vinden. De regeling hiervoor is opgenomen in artikel 7.1 van de Regels van het bestemmingsplan. Het betreft een uniforme regeling die voor geheel Zoetermeer geldt en die is vastgelegd in de Parapluherziening Parkeren en Geluidsgevoelige objecten. Deze regeling is dus eveneens van toepassing op de andere percelen in de omgeving met de bestemming Bedrijventerrein. Er is daarom geen sprake van bevoordeling ten opzichte van andere bedrijfskavels. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
6.2	Het voorontwerpbestemmingsplan is in strijd met de eisen van een goede ruimtelijke ordening. De aanleiding voor de planherziening is de overeenkomst tussen de gemeente en ICZ met als doel om aan de Olof Palmelaan een islamitisch cultureel centrum te realiseren. Gezien de gemeentelijke inspanningsverplichting in de overeenkomst plaatsen reclamanten vraagtekens bij de nog te maken 'objectieve' ruimtelijke afweging. Reclamanten vernemen graag op welke wijze het gemeentebestuur rekening wenst te houden met hun belangen.	In het voorontwerpbestemmingsplan is toegelicht en onderbouwd dat de realisatie van het ICC ruimtelijk inpasbaar is op de voorgenomen locatie. In deze onderbouwing zijn de belangen van reclamanten en andere omwonenden meegewogen en er is geconcludeerd dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Door het verlenen van samenspraak op het voorontwerpbestemmingsplan geeft de gemeente de mogelijkheid om andere belangen onder de aandacht te brengen. Deze worden betrokken bij de besluitvorming over het ontwerpbestemmingsplan.

		Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
6.3	Reclamanten werpen de vraag op in hoeverre het ontbreken van maatschappelijk draagvlak een rol zal spelen in de uiteindelijke besluitvorming. De vraag is ook of sprake is van willekeur en vooringenomenheid. De keuze voor een ICC aan de Olof Palmelaan lijkt al vast te staan vanwege de gesloten overeenkomst. De raad zou eerst een geschikte locatie moeten zoeken, ten aanzien waarvan voldoende draagvlak bestaat, en dan het perceel aanbieden.	Inspreker gaat er van uit dat er geen maatschappelijk draagvlak is. De gemeente vraagt zich af waarop dit is gebaseerd. Er zijn vragen en bezwaren vanuit de buurt, bijvoorbeeld over verkeer en parkeren. Met deze ruimtelijke aspecten is rekening gehouden in de plannen. Er is geen sprake van willekeur maar van een goed afgewogen locatiekeuze en een goede ruimtelijke ordening. Met de beantwoording van de samenspraakreacties denkt de gemeente de meeste vragen op ruimtelijk gebied te hebben weggenomen. Ten aanzien van de locatiekeuze wordt ook verwezen naar het antwoord op reactie 3.8. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
6.4	Er lijkt sprake te zijn van bevoordeling van ICZ, in die zin dat sprake is van ontoelaatbare staatssteun. In het raadsvoorstel van 2014 is beschreven dat de locatie die beoogd was voor verkoop aan een bedrijf tegen commerciële prijs, wordt verkocht aan ICZ tegen een maatschappelijke prijs. Tevens betaalt de gemeente een vergoeding aan ICZ voor te maken dubbele plankosten. Verder komen nog aanvullende kosten voor rekening van de grondexploitatie van Oosterheem. Deze mutaties leiden tot een totaal nadelig verschil van € 313.272 op netto contante waarde. Hieruit volgt onder andere dat ICZ kennelijk niet de reële prijs voor de gronden betaalt, kennelijk geen plankosten hoeft te betalen en dat de aanleg voor parkeervoorzieningen ten laste van de exploitatie van Oosterheem komen. Hierdoor wordt ICZ bevoordeeld en in de visie van reclamanten is hierom sprake van ontoelaatbare staatssteun.	Het ICC heeft een maatschappelijke functie en derhalve betaalt ICZ de prijs die bij de functie maatschappelijk hoort. Dit is overeenkomstig het grondprijsbeleid van de gemeente Zoetermeer. In de koopovereenkomst is vastgelegd dat bij functiewijziging of verkoop aan derden schriftelijke toestemming aan de gemeente moet worden gevraagd. Aan deze schriftelijke toestemming kan de gemeente financiële consequenties verbinden indien er sprake is van een economische meerwaarde ten opzichte van de bestemming op het moment van levering aan ICZ. Het vergoeden van dubbele plankosten aan ICZ is onderbouwd in het voorstel bij het raadsbesluit d.d. 30 juni 2014. Deze kosten zijn gemaximeerd en in de koopovereenkomst met ICZ opgenomen. Bij de ondertekening van de koopovereenkomst in 2014 was sprake van voldoende parkeergelegenheid in het openbaar gebied (Galvanistraat) om de parkeerbehoefte van het ICC op te vangen. De beschikbaarheid van voldoende openbare parkeerplaatsen is ook gegarandeerd aan ICZ in de koopovereenkomst. Omdat de Galvanistraat betrokken wordt in de ontwikkeling van Dwarstocht, is gezocht naar een andere oplossing voor de openbare parkeerplaatsen. Deze is gevonden in de aanleg van de grasparkeerplaatsen aan de Olof Palmelaan, die daarnaast gunstiger zijn gelegen dan de Galvanistraat ten opzichte van het ICC. Om te bepalen of een voorgenomen overheidsmaatregel kwalificeert als staatssteun moet aan 5-tal voorwaarden zijn voldaan. De eerste voorwaarde betreft de vraag of de steun wordt verleend aan een onderneming die een economische activiteit verricht. Een Islamitisch Cultureel Centrum is geen onderneming. Dit betekent dat

		wanneer er sprake zou zijn van een maatregel, deze niet als staatssteun zal worden gezien. Van ontoelaatbare staatssteun is gezien het hiervoor genoemde geen sprake. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
6.5	Binnen het plangebied zijn blijkens het vigerende bestemmingsplan en voorontwerpbestemmingsplan bedrijven mogelijk behorende tot en met milieucategorie 3.1. Het bevoegd gezag heeft de bevoegdheid om af te wijken voor gebruik ten behoeve van bedrijven tot ten hoogste milieucategorie 4.1. Omdat de belangenafweging in het moederplan al heeft plaatsgevonden, nemen reclamanten categorie 4.1 als uitgangspunt.	De mogelijkheid om af te wijken ten behoeve van bedrijven tot ten hoogste milieucategorie is verbonden aan voorwaarden. Een belangrijke voorwaarde is dat deze bedrijven naar aard en invloed op de omgeving, waarbij getoetst wordt aan de maatgevende milieuaspecten, geacht kunnen worden te behoren tot milieucategorie 3.1. Dat betekent dat aangetoond moet worden dat in feite sprake is van bedrijven die qua milieubelasting en effect op de omgeving tot milieucategorie 3.1 behoren. De gemeente volgt inspreker daarom niet in de keuze om categorie 4.1 als uitgangspunt te nemen. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
6.6	De vraag is in hoeverre het ICC moet worden aangemerkt als een gevoelige bestemming. Zo blijkt uit de website van ICZ dat op zaterdag en zondag tussen 10:00 en 15:00 uur Arabische les wordt gegeven. Omdat scholen worden aangemerkt als gevoelige bestemmingen en naast en binnen beide plangebieden (na afwijking van het bestemmingsplan) bedrijfsactiviteiten tot milieucategorie 4.1 zijn toegestaan, kan niet worden geoordeeld dat sprake is van goede ruimtelijke ordening. In de Toelichting wordt ten onrechte opgemerkt dat in het plan geen luchtgevoelige functies/objecten zijn opgenomen en dat toetsing aan de grenswaarden en onderzoek niet nodig zijn. Er kan sprake zijn van belemmering van het bedrijventerrein en aanwezige bedrijven.	De volgende gebouwen met de bijbehorende terreinen zijn een gevoelige bestemming voor luchtkwaliteit: scholen, kinderdagverblijven, en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Voor deze functies geldt het Besluit gevoelige bestemmingen luchtkwaliteitseisen. Dit besluit geeft beperkingen voor het bestemmen van de genoemde functies in de nabijheid van provinciale en rijkswegen. In het besluit staan zones waar binnen luchtkwaliteitsonderzoek nodig is: • 300 meter vanaf de rand van rijkswegen • 50 meter vanaf de rand van provinciale wegen In de eerste plaats valt het ICC niet onder de gevoelige bestemmingen voor luchtkwaliteit. Er is geen sprake van een school, maar van een gebouw ten behoeve van een religieuze gemeenschap. Indien educatieve activiteiten plaatsvinden, worden deze niet gezien als onderwijs in de zin van het Besluit gevoelige bestemmingen luchtkwaliteitseisen, maar als ondergeschikt aan de religieuze bestemming van het gebouw. Ten tweede ligt de locatie van het ICC buiten de hierboven genoemde zones van de rijkswegen en de provinciale wegen. Op basis hiervan is het uitvoeren van een luchtkwaliteitsonderzoek niet noodzakelijk. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is er bij het opstellen van het plan wel een (beperkt) luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Daaruit blijkt dat vanuit luchtkwaliteit geen belemmeringen zijn voor de vestiging van een ICC. Ten derde is, zoals bij reactie 6.5 al is aangegeven,

		geen sprake van bedrijfsactiviteiten in milieucategorie 4.1 op het bedrijventerrein. Los van het feit dat het ICC niet als gevoelige bestemming kan worden aangemerkt, maakt inspreker ook niet inzichtelijk en aannemelijk welke belemmeringen van het bedrijventerrein en aanwezige bedrijven zich voordoen. Overigens kan het ICC ook voor het aspect 'geluid' niet worden aangemerkt als een gevoelige bestemming. Hoewel het ICC geen geluidgevoelig object is in de zin van de Wet geluidhinder is vanuit oogpunt van een goede ruimtelijke ordening wel een akoestisch onderzoek uitgevoerd t.a.v. de naastgelegen brandweerkazerne. Uit het onderzoek blijkt dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening. ICZ heeft de geadviseerde geluidwerende maatregelen toegepast in de vorm van geluiddempende beglazing. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
6.7	Reclamanten merken op dat zij niet alleen staan in hun bezwaren. Deze worden breed gedragen door andere buurtbewoners. De verwachting is dan ook dat bij het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan veel verzet zal komen tegen beoogde ontwikkeling. Daarbij gaat het reclamanten niet om de komst van een Islamitisch Cultureel Centrum, maar om de breder toegekende aanduiding 'maatschappelijke voorzieningen', zoals omschreven in artikel 1.48 van de begripsbepalingen van het bestemmingsplan. Maatschappelijke activiteiten hebben een specifieke ruimtelijke uitstraling die reclamanten niet passend achten op een bedrijventerrein, in de nabijheid van een woonwijk. Daarbij maakt het niet uit of het gaat om een moskee, kerk of school, omdat de ruimtelijke uitstraling en effecten vergelijkbaar zijn. Die hebben in belangrijke mate te maken met verkeer en parkeren.	Er zijn tal van voorbeelden van maatschappelijke voorzieningen te midden of op korte afstand van woonwijken. In de Toelichting van het bestemmingsplan is onderbouwd dat het ICC ruimtelijk inpasbaar is op de voorgenomen locatie aan de Olof Palmelaan. In deze onderbouwing is onder andere uitgebreid ingegaan op verkeer en parkeren. Er wordt voldaan aan de hoogste parkeernorm uit de Nota parkeernormen en uitvoeringsregels. Stichting ICZ heeft aangegeven vrijwilligers in te zetten die tijdens piekmomenten aanwezig zijn in en rondom het gebouw om het verkeer en parkeerders te begeleiden. Hierover zijn ook afspraken gemaakt in de overeenkomst met ICZ. T.a.v. de reikwijdte van de maatschappelijke bestemming wordt ook verwezen naar de reactie op artikel 1.16 F. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
6.8	Reclamanten achten het niet aannemelijk dat wordt voorzien in voldoende parkeervoorzieningen. Reclamanten merken in dat verband op dat niet is gebleken dat een deugdelijk verkeersonderzoek heeft plaatsgevonden naar de verkeersaantrekkende werking van het Islamitisch Cultureel Centrum. Voor de beoordeling van de parkeerdruk is kennelijk slechts het bezoek tijdens het vrijdagmiddaggebed als maatstaf is genomen,	In paragraaf 4.3 van de Toelichting van het bestemmingsplan is onderbouwd dat wordt voorzien in voldoende parkeervoorzieningen. Tevens is in deze paragraaf de verkeersaantrekkende werking van het ICC onderzocht en is geconcludeerd dat deze relatief gering is en geen noodzaak tot het nemen van maatregelen met zich mee brengt. In paragraaf 4.3 van de Toelichting is zowel ingegaan op de reguliere parkeerbehoefte als de parkeerbehoefte tijdens piekmomenten als de Ramadan. Op basis van

	waarbij geldt dat er piekmomenten zijn tijdens de Ramadan-periode. Daarmee wordt miskend dat de beoogde bestemming ruimer is dan alleen de mogelijkheid tot gebed. Bovendien is de nadere aanduiding 'maatschappelijk' ruimer dan alleen een Islamitisch Cultureel Centrum. In de visie van reclamanten behoort hierom in de toelichting tot uiting te komen wat de invloed van verkeer en parkeren zal zijn bij een maximale invulling van de bestemming 'maatschappelijke voorziening'. In de toelichting wordt gesteld dat tijdens de gebedsdiensten geen andere activiteiten in het gebouw plaatsvinden, maar dat achten reclamanten niet doorslaggevend. Het uitgangspunt moet in de visie van reclamanten immers worden gevormd door een maximale invulling van de bestemming. Bovendien zijn er nog steeds bedrijfsactiviteiten mogelijk. Indien zich een bedrijf vestigt op de locatie waar het gebouw is beoogd, gelden er geen parkeereisen op eigen terrein. Het vorenstaande brengt met zich mee dat voor de parkeerdruk niet alleen de bezetting tijdens het vrijdagmiddaggebed van belang is, maar dat het ook relevant is om inzicht te hebben in de andere activiteiten. Nu geen rekening is gehouden met een maximale invulling van de toegekende bestemming en de omgeving reeds is blootgesteld aan een hoge parkeerdruk, kan niet worden uitgesloten dat er geen parkeerproblemen zullen ontstaan vanwege de binnen de bestemming mogelijke activiteiten.	het reguliere gebruik zijn voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein aanwezig. Bij meer dan de reguliere parkeerbehoefte kan gebruik worden gemaakt van de 35 (overloop)parkeerplaatsen. De 35 (overloop)parkeerplaatsen liggen in het verlengde van de rijroute naar de inrit van het eigen parkeerterrein van het ICC. Mocht het eigen terrein vol zijn dan kan men eenvoudig doorverwijzen en doorrijden naar de extra parkeergelegenheid. Er wordt dan ook geen toenemende parkeerdruk in de omgeving verwacht als gevolg van de realisatie van het ICC. Voor de beantwoording t.a.v. de maximale invulling van de bestemming 'maatschappelijke voorziening' en het maximaal aantal bezoekers wordt verder verwezen naar de beantwoording op respectievelijk reactie 1.16 F en 1.15 B. Met de aanpassing van de begripsbepaling voor 'maatschappelijke voorziening' is duidelijk gemaakt dat de religieuze bestemming de primaire bestemming is. Hiervoor is ook een omgevingsvergunning aangevraagd die gecoördineerd wordt voorbereid met het bestemmingsplan. Als maximale invulling wordt gezien het gebruik van het gebouw voor maximaal 200 gebedsplaatsen. Gezien de oppervlakte van de twee gebedsruimten van in totaal 267 m² betekent dit een oppervlakte van ca. 1,35 m² per gebedsplaats. Deze oppervlakte per gebedsplaats is een acceptabel uitgangspunt gezien jurisprudentie over plannen voor islamitische religieuze gebouwen in andere gemeenten. Het aantal van 200 bezoekers is daarnaast ook vastgelegd in de gebruiksvergunning die wordt verleend voor het ICC. Met de aanleg van 60 parkeerplaatsen in totaal (25 plaatsen op eigen terrein voor regulier gebruik en 35 overloopparkeerplaatsen voor piekmomenten) worden er voldoende nieuwe parkeerplaatsen aangelegd voor de ontwikkeling van het ICC. Voor wat betreft de verplichting voor bedrijven om op eigen terrein te parkeren wordt verwezen naar het antwoord op reactie 6.1. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
6.9	Het plan is onvoldoende deugdelijk voorbereid en zou niet als ontwerp ter inzage behoren te worden gelegd.	De gemeente ziet naar aanleiding van de samenspraakreactie geen reden om het bestemmingsplan niet als ontwerp ter inzage te leggen. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Reactie 7

7 7.1	Insprekers maken bezwaar tegen het wijzigen van het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning voor het vestigen van een moskee aan de Olof Palmelaan. Zij voeren daarvoor de volgende redenen aan: De parkeerdruk in de omliggende wijk zal toenemen. Dit heeft nadelige gevolgen voor de bereikbaarheid en leefbaarheid van de wijk. Tevens zal dit zorgen voor minder parkeergelegenheid voor de bewoners in de omgeving.	In paragraaf 4.3 van de Toelichting van het bestemmingsplan is de parkeeronderbouw uitgewerkt. Voor het reguliere gebruik van het ICC zijn voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein aanwezig. Bij meer dan de reguliere parkeerbehoefte kan gebruik worden gemaakt van de 35 (overloop)parkeerplaatsen die worden aangelegd aan de Olof Palmelaan ten zuiden van de Praxis. De 35 (overloop)parkeerplaatsen liggen in het verlengde van de rijroute naar de inrit van het eigen parkeerterrein van het ICC. Mocht het eigen terrein vol zijn dan kan men eenvoudig doorverwijzen en doorrijden naar de extra parkeergelegenheid. Er wordt dan ook geen toenemende parkeerdruk in de omgeving verwacht als gevolg van de realisatie van het ICC. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
7.2	De drukte in de woonwijk zal toenemen door de grote hoeveelheid bezoekers. Zeker op vrijdagavonden en feestdagen worden veel bezoekers verwacht. In combinatie met de drukte van de Praxis en de Mc Donalds zal de intensiteit van de drukte en de geluidsoverlast toenemen.	Het maximum aantal bezoekers bedraagt 200. Dit aantal wordt alleen tijdens bijzondere dagen verwacht. In de Toelichting van het bestemmingsplan is onderbouwd dat met dit aantal bezoekers zowel voor verkeer als geluid sprake is van een acceptabele situatie. Stichting ICZ heeft daarnaast aangegeven vrijwilligers in te zetten die tijdens piekmomenten aanwezig zijn in en rondom het gebouw om het verkeer en parkeerders te begeleiden en ervoor te zorgen dat eventuele geluidsoverlast wordt voorkomen. Dit gebeurt nu ook bij de locatie aan de Hodenpijlstraat. Hierover zijn ook afspraken gemaakt in de overeenkomst met ICZ. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
7.3	De kans op waardedaling van de woning is groot, daar de woning straks omgeven is door een woonwagenkamp, de voorgenomen moskee en de Mc Donalds.	Ten aanzien van de waardedaling van woningen (planschade) is in paragraaf 7.2 van de Toelichting onderbouwd waarom naar verwachting geen planschade optreedt. Het onderzoek naar planschaderisico is als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

7.4	Er dient rekening te worden gehouden met de samenstelling van de omliggende woonwijk (veel jonge gezinnen). De verkeers- en parkeerdrukke zullen zorgen voor een toenemende onveiligheid.	In de Toelichting van het bestemmingsplan is onderbouwd en toegelicht dat de toename van de verkeersintensiteiten relatief gering is en dat wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid. Voor het antwoord op deze reactie wordt verder ook verwezen naar het antwoord bij reactie 7.1 en 7.2. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
7.5	De komst van een moskee heeft een aantrekkende werking op moslims uit de regio. Dit gaat ten koste van de leefbaarheid van de wijk.	De door inspreker ingebrachte standpunten worden niet onderbouwd en de gemeente deelt deze standpunten niet. Het huidige ledenbestand van ICZ is afkomstig uit Zoetermeer. Ook het ICC zal een lokale functie hebben. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
7.6	Er worden wereldwijd veel aanslagen op moskeeën gepleegd. Er zijn veel momenten waarop er geen sociale controle is. Het bouwen van een moskee op deze locatie is in strijd met de sociale veiligheid van omwonenden.	De gemeente heeft geen reden om aan te nemen dat met de vestiging van het ICC aan de Olof Palmelaan de sociale veiligheid van omwonenden in het geding is. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
7.7	Er is besloten om de moskee niet in Seghwaert te vestigen, in een woonwijk. De locatie Olof Palmelaan was vrij afgelegen, maar met de komst van een aantal nieuwbouwprojecten is deze locatie ook nabij een woonwijk. Naar mening van de insprekers is deze locatie daarom ook ongeschikt.	Inspreker geeft niet aan waarom hij vindt dat een moskee / cultureel centrum op korte afstand van een woonwijk niet wenselijk is. Er zijn tal van voorbeelden van religieuze en/of culturele centra te midden of op korte afstand van woonwijken. In het bestemmingsplan is onderbouwd dat het ICC ruimtelijk inpasbaar is op de voorgenomen locatie aan de Olof Palmelaan. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.
7.8	Insprekers zijn van mening dat het voorgenomen besluit om het bestemmingsplan te wijzigen in redelijkheid niet genomen kan worden, omdat het in strijd is met de belangen van omwonenden. Tevens is het in strijd met de rechtszekerheid, omdat ten tijde van de koop van de woning in het bestemmingsplan niets bekend was over de bouw van een moskee in de nabije omgeving.	Zoals in de Toelichting van het bestemmingsplan en in de beantwoording van de samenspraakreacties is onderbouwd, worden de belangen van omwonenden niet onevenredig geschaad. Het wijzigen van het bestemmingsplan ten behoeve van het ICC is daarom ook niet in strijd met de rechtszekerheid. In het algemeen kunnen aan een geldend bestemmingsplan geen blijvende rechten worden ontleend. Er is altijd een mogelijkheid dat als gevolg van gewijzigde planologische inzichten de bestemming van gronden gewijzigd wordt. Met de wettelijk vastgelegde bestemmingsplanprocedure worden dan de belangen van belanghebbenden afgewogen en is geborgd dat hun rechtszekerheid niet in het geding is. Dit onderdeel van de samenspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

4. Ambtelijke aanpassingen

Na de terinzagelegging zijn de teksten van de toelichting, regels en verbeelding op enkele punten aangevuld of aangepast. Hieronder is een overzicht gegeven van deze aanpassingen. Daarnaast zijn enkele tekstuele verbeteringen doorgevoerd en is waar nodig de tekst geactualiseerd bijvoorbeeld met de datum van de terinzagelegging en het aantal ingediende reacties onder de paragraaf 'maatschappelijke uitvoerbaarheid' in het bestemmingsplan.

AMBTELIJKE AANPASSINGEN	
Verbeelding	
1.1	Op de verbeelding is een gebiedsaanduiding 'overige zone – parkeren en geluidsgevoelige objecten' opgenomen. Hiermee wijzigt er inhoudelijk niets aan het bestemmingsplan, maar worden de verplichting om voldoende parkeergelegenheid te realiseren en de eventuele geluidstoets duidelijker gemaakt voor lezers van het bestemmingsplan.
Toelichting	
2.1	Op 1 april 2019 zijn de provinciale Omgevingsvisie en Omgevingsverordening in werking getreden. Deze beleidsdocumenten vervangen de Visie Ruimte en Mobiliteit en de Verordening Ruimte. Het betreft alleen een redactionele wijziging, en geen beleidsinhoudelijke. De tekst van paragraaf 2.2 van de Toelichting is hierop aangepast.
Regels	
3.1	In de planregels zijn artikel 7.1 en 7.5 zodanig gewijzigd dat de in deze artikelen opgenomen regeling is gekoppeld aan een gebiedsaanduiding. Hiermee wijzigt er inhoudelijk niets aan het bestemmingsplan, maar wordt de verplichting om voldoende parkeergelegenheid te realiseren en de eventuele geluidstoets duidelijker gemaakt voor lezers van het bestemmingsplan.

5. Overzicht aanpassingen t.o.v. het voorontwerpbestemmingsplan

Hieronder zijn de aanpassingen ten opzichte van het voorontwerpbestemmingsplan opgesomd. In deze opsomming zijn ook de aanpassingen naar aanleiding van de aandachtspunten van de gemeenteraad meegenomen.

Vooroverlegreacties

- 3.2 en 3.3: aanpassing beschrijving waterbergingscompensatie in de Toelichting n.a.v. reactie Hoogheemraadschap

Samenspraakreacties

- 1.3 G: de beschrijving van de luchtkwaliteit in de Toelichting is bijgewerkt met de meest actuele informatie en berekeningen.
- 1.16 F, 3.1 D en 4.5: de begripsomschrijving van 'maatschappelijk', artikel 1.48 van de Regels, is aangepast zodat duidelijk is dat de sociaal-culturele voorzieningen bij de religieuze functie van het gebouw horen.
- 1.24: het beplantingsplan voor de groencompensatie van de overloopparkerplaatsen aan de Australiëweg is toegevoegd als bijlage bij de Toelichting.
- 3.2 A: de Toelichting van het bestemmingsplan is gecorrigeerd voor wat betreft de beschrijving van het provinciaal beleid t.a.v. bedrijventerreinen.
- 3.2 B: de beschrijving van de Stadsvisie 2030 is toegevoegd aan de Toelichting van het bestemmingsplan.
- 3.4: het ecologisch onderzoek is geactualiseerd.

Ambtelijke aanpassingen

- 1.1 en 3.1: de Regels en Verbeelding zijn aangepast zodat de verplichting om voldoende parkeergelegenheid te realiseren duidelijker wordt. Het betreft geen inhoudelijke wijziging.
- 2.1: de beschrijving van het provinciaal beleid in de Toelichting is aangepast n.a.v. de nieuwe beleidsdocumenten van de provincie Zuid-Holland.

Aandachtspunten gemeenteraad

- 2: de toelichting over de 'oproep tot gebed' in de Toelichting van het bestemmingsplan is aangevuld
- 3: de tekst t.a.v. de overloopparkerplaatsen in de Toelichting van het bestemmingsplan is aangevuld.
- 16: de Toelichting van het bestemmingsplan is aangevuld met een toelichting over de bedrijfsvoering van de Praxis in relatie tot de realisering van het ICC.
- 17: in de Regels van het bestemmingsplan is in de bouwregels van de bestemming Bedrijventerrein expliciet uitgesloten dat bebouwing is toegestaan binnen de aanduiding 'parkeerterrein' om te voorkomen dat hier bijgebouwen kunnen worden gerealiseerd.
- 25: de tekst over het fietsstallingsplaatsen is ter verduidelijking aangevuld met het aantal plaatsen dat wordt gerealiseerd.